№ 238 ნოემბერი 13, პარასკევი 1887 ნოემბერი 13, პარასკევი № 238

გაზეთი ღირს

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
12 . .	10	—	6 . .	6	—
11 . .	9	50	5 . .	5	50
10 . .	8	75	4 . .	4	75
9 . .	8	—	3 . .	3	50
8 . .	7	25	2 . .	2	75
7 . .	6	50	1 . .	1	50

ცალკე ნომერი—ერთი შაური.

ივერია

გაზეთის დასაკვეთად და კერძო განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიჰმართონ: თვითონ რედაქციას, ახალ-ბებუთოვის ქუჩაზედ, სახლი № 9, ბ. ხიდდეკელის საგაზეთოს, გოლოვინის პრისპექტი, ცენტრალურსა და გრიქუროვის წიგნების მაღაზიებს.
ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი

საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1887 წელიწადი

კნეინა ნინო სვიმონ აბაშიძის ასული ჯამბაკურიან-ორბელიანისა, აუწყებს რა, რომ ამ თთვის 14-ს, შაბათს, დილის 9 1/2 საათზედ, ქაშუეთის წმინდა გიორგის ეკკლესიაში იქნება ორმოცის წირვა განსვენებულის მეუღლის მისის თავად გრიგოლ კონსტანტინეს ძის ჯამბაკურიან-ორბელიანის მოსახსენებლად, სთხოვს ნათესავთა და ნაცნობთა სცენ პატივი, მობრძანდნენ და დაესწრნენ წირვაზედა.

დაიბეჭდა და ისყიდება

დამაკვირდი

ანუ

აფორიზმები, ძველთა და ახალთა ბრძენთა, მეცნიერთა და გამოჩენილთა კაცთა მიერ თქმულნი.

წიგნი შეადგინა „ივერიის" რედაქციამ.

ფასი ათი შაური.

საუნჯე ქართულის ენისა.

ახალი ლექსიკონი დ. ჩუბინაშვილისა

იყიდება მხოლოდ „წერა-კითხვის საზოგადოების" კანცელარიაში, I ნაწილის ფასი 3 მან.

(წიგნი განიყოფება სამ ნაწილად. ჯერ დაბეჭდილია მხოლოდ პირველი ნაწილი, რომელიც ასო „ლ"-ზეა შეწყვეტილი. დანარჩენიც იბეჭდება. ახალი ლექსიკონი ბ-ნ ჩუბინაშვილისა ბევრით განირჩევა იმისავე „ქართულ-რუსულის ლექსიკონისაგან". ახალ ლექსიკონში უფრო მეტი სიტყვებია მოქცეული, სიტყვები ქართულადვე არის ახსნილი, ნაჩვენებია აგრეთვე, რომელს მწერალს, ძველს თუ ახალს, აქვს ნახმარი ეს სიტყვა, რომელს თხზულებაში, რომელ გვერდზე და ზოგან მთელი ფრაზაც არის მოყვანილი, სადაც სიტყვა ხმარებულია. შემდეგ სიტყვა რუსულად არის ნათარგმნი.)

ტფილისი, 12 ნოემბერი

ერთი დიდი ნაკლულევანება ჩვენებურის სოფლებისა ის არის, რომ არავითარი წესი და რიგი არა აქვთ ჭირნახულის და ნაამაგევის გაფრთხილებისათვის. წანახედობა ჭირნახულისა, ვენახებისა, ბაღებისა და ბოსტნებისა მეტად დიდს ზიანს აძლევს სოფლებსა და ეს ზიანი მით უფრო საგრძნობელია, რომ უზღვევი ჰრჩება ხოლმე. რასაკვირველია, ამისი თავდაპირველი მიზეზი იქიდამ წარმოსდგება, რომ თითქმის არც ერთს სოფელს განსაკუთრებულად არა აქვს გადადებული ადგილი საძოვრებისათვის. საძოვრად სოფელს ჰრჩება ხოლმე მარტო ის მიწები, რომელიც, ჩვენში მიღებულ ჩვეულებისამებრ, ისვენებს მეორე წლისათვის. რადგანაც ამისთანა მიწები შიგა-და-შიგ არის ხნულებსა და ნათესებში მოყოლილი, ამათი გამოყენება საძოვრად უიმისოდ არ იქნება, რომ საქონელმა გზად მაინც ხახნავ-ნათესობა ფეხით არა ჰთელოს, თუ არ გადასძოვს.

თქმა არ უნდა, რომ ამ შემთხვევაშიაც შესაძლო არის კაცმა წამალი რამ დასდოს სოფლის გაჭირებას. ამისათვის საკმაოა სოფელმა ერთხელ და ერთხელ წესად დაიდგინოს, რომ ერთს წელიწადს მარტო ერთ მხრივ მოიხნას და მოითესოს მიწები და მეორე წელს მეორე მხრივ. მაშინ საქონლის საძოვრად ერთიანი ნაჭერი ექმნებოდა საველსა და საქონელს მიზეზი აღარ მიეცემოდა საძოვრის მისაწდომად ნახნავ-ნათესობა ელახა და ეფუჭებინა.

ხოლო მარტო ეგრედ ერთ ნაჭრად დაგდება მიწებისა საძოვრად ბევრს არას მოასწავებს, თუ მეორე მიზეზსაც არა ეშველა-რა. ეს მეორე მიზეზი ის არის, რომ ხშირად სოფლისათვისაც არა საკმაო საძოვრებზედ სიხარბე ერთისა და ორის სოფლად მცხოვრებელისა დიდს ძალს ფარებს ცხვრისას, ღორისას, ზოგჯერ ჯოგისას და მოცადის საქონლისას ჩააყენებს ხოლმე სოფლის მამულებში და უთვალივე ესენი ისე მოსცოხნიან ბალახსა, რომ სოფლის მუშა-საქონელი ვეღარ იკვებება თავისუფალ მიწებზედა. იმისთანა სოფელი, როგორც მაგალითებრ, ყვარელია თელავის მაზრაში, ამ მიზეზით იძულებულია მუშა-საქონელი შემოდგომით ხოლმე შერეკოს ვენახებში და ვენახის ბალახით ჰკვებოს. შემოდგომა იმისთანა ხანია, როცა ვენახებში გაცხარებული ბარვაა და ვაზის წვენა. აბა რა ხეირს დააყრის ან ნაბარს, ან დაწვენილს, ან ახლად ჩაყრილს ვაზს საქონლის ფეხი და საქონლის ხეტება.

ამ გზით ისე ჰფუჭდება ვენახები, ისე ამაოდ ეკარგება ვენახის პატრონს ამაგი და ხარჯი, რომ გვიკვირს კიდეც, გული როგორ-ღა ჰრჩებათ იქაურებს ვენახების კეთებისათვის. რამდენი სხვაგან არის ამისთანა ამბავი. ახლა იფიქრეთ, რამოდენი ზარალი მოსდის ამ გვარის წყობილებისაგან მთელს მხარეს, რამ ოდენა მოსავალი აკლდება ქვეყანას!.. თუ ცალკე კაცი შესაბრალისი არ არის ამ შემთხვევაში, დიდი ცოდვაა კაცმა არ შეიბრალოს მთელი მხარე, მთელი სოფლობა მაინცა. აუარებელი სიმდიდრე იღუპება ტყუილ-უბრალოდ მარტო იმის გამო, რომ ამ მხრით ამ საგანს ყურს არავინ ათხოვებს.

ჩვენ გვახსოვს ამ შვიდისა, თუ რვა წლის წინად ერთი ამისთანა სოფელი, საცა დიდ-ძალი ვენახები ერთი-ერთმანერთს ზედ-მოკიდებული, შეიყარა და სურვილი გამოაცხადა ხსენებულ უბედურებისათვის რამე ღონე ეღონა. სოფელში რვა ასი ცხრა ას—კომლი მკვიდრია და გლეხთა გარდა მებატონენიც და სამღვდელოთაგანი ბევრნი ცალკე მამულის პატრონები არიან. სოფელმა ესენიც მოიწვია და ამათის ნება-ყოფლობით განაჩენი შეადგინა და სხვათა შორის დაადგინა, რომ არამც და არამც ვენახებსა და ჭირნახულში საქონელმა საძოვრად არ იაროს. სოფელი ისეთი შემძლებელია და ისეთი მოწადინებული იყო ამ საქმეში წესი რამ ჩამოეგდო, რომ არ დაიშურა და ოც-და-რვა კაცი დანიშნა სოფლის მოვლისა და პატრონობისათვის იმ განაჩენის თანახმად.

ეს განაჩენი, სოფლის სასიხარულოდ და საბედნიეროდ, რამდენსამე ხანს მოქმედობდა და სოფელმა ძლივს მოისვენა გაფუჭებისა და წანახედობისაგან. ხოლო მერე რადაც ხიფათი შეემთხვა და ის განაჩენი გაუქმებულ იქმნა იმ მიზეზით, ვითომც—და უკანონოაო.

რამოდენად უკანონო იყო ეს განაჩენი სოფლისა, ეს იქიდამა სჩანს, რომ თვითონ ბ-მა შინა—საქმეთა მინისტრმა დღეს ყურადღება მიაქცია სოფლის ამ მხრით უმწეობას და უნუგეშობას და ცხადი სურვილი წარმოსთქვა—ამ საქმეს შემწეობა და ნუგეში რამ აღმოუჩინოს. ბ-ნს მინისტრს ამ საგანზედ შემდეგი ცირკულიარი გაუგზავნია საგუბერნიო და სამაზრო ერობათა კრებათათვის, რომ წინადადებანი ცირკულიარისა გასინჯონ და თავიანთი აზრი წარმოსთქვან:

ზოგიერთმა საგუბერნიო და სამაზრო ერობათა კრებამ იშუამდგომლა სამინისტროს წინაშე, რომ: 1) მინდვრებისა და სათიბების დასაცველად წანახედისაგან შევსებულ იქმნენ აწ მომქმედი წესები მით, რომ ნაცვალი (сельскій староста) იმა სოფლისა, რომელსაც ეკუთვნის წანახედის ჩამდენი საქონელი, მოვალე იყოს აღმოაჩინოს და იპოვოს პატრონი საქონლისა და წახდენილის ჭირნახულის პატრონს ნება მიეცეს წანახედის საზღაური გადაახდევინოს მთელს სოფელს მისთა წევრთა ურთიერთის თავდებობითა; 2) დავალებულ იქმნას თვითეული სოფელი,—

ფელეტონი

ზამთარი მთაში

(გიუ დე-მოპასანისა)

(დასასრული*)

მეორე დღეს ულრიხს თითქმის არა უჭამია-რა, სმით-კი ძალიან ბევრი სვა; ასე მიდიოდა დღეები. მოაგონდებოდა თუ არა კასპარი, მაშინვე არაყს დაუწყებდა სმას და სვამდა იმ დრომდე, ვიდ'რე ტორტმანს არ დაიწყებდა სიმთვრალით და არ დაეცემოდა ძირს გონება-დაკარგული. რაკი დაეცემოდა, ეგდო მკვდარივით პირქვე, სახსრებში დამტვრეული, და უცნაურად ხვრინავდა. მაგრამ გაუვლიდა თუ არა სიმთვრალე, გამოფხიზლდებოდა თუ არა არაყი, კვლავ მოესმოდა იგივე ყვირილი, იგივე ძახილი „ულრიხ!" ტყვიასავით მოხვდებოდა ხოლმე თავში...

და აი ულრიხი კვლავ დაჭრილ ნადირსავით ფეხზედ დგებოდა, ტორტმანებდა, ხელები წინ გაეწოდა და უძახდა სამს, მიშველეო...

თითქო ძაღლმაც ჭკუა და გონება დაჰკარგაო, ისიც პატრონივით მივარდებოდა კარებს, გაშმაგებით ფხაჭნიდა ბრჭყალებით, ღრღნიდა თავის თეთრისა და მაგარის კბილებით, ვიდრე ულრიხი კვლავ ბოთლს არ წაავლებდა ხელს, არ მოიყუდებდა და უკან თავ-გადაგდებული არ დაჰლევდა ისეთის წყურვილით, თითქო დაღლილს კაცს წყალი მოსწყურებია და სვამსო. რაკი სიმთვრალით გაბრუვდებოდა, აზრი ყმაწვილის-კაცისა აღარა მოქმედებდა, კასპარი აღარ აგონდებოდა და შიში და ძრწოლა ჰქრებოდა და აღარ აწუხებდა.

ამ სახით სამს კვირაში გაათავა ულრიხმა საზამთროდ შენახული არაყი და ამ არაყის სმას ის მოჰყვა, რომ ტანჯვა და წამება, არაყის დალევით გაყუჩებული, გამოფხიზლების შემდეგ უფრო მეტის ძლიერებით შეიპყრობდა ხოლმე საცოდავს ულრიხსა. სულელურმა, გიჟურმა აზრმა და იდეამ, რომელიც ერთხელ და ერთხელ ჩაესახა თავში, გაიზარდა და გაივსო ულრიხის უგუნურის სიმთვრალითა და მარტოობითა, ეხლა მთელი მისი არსება შეიპყრო და დაიმონა; ეხლა ულრიხი ისე დარბოდა თავის ოთახში წინ და უკან, თითქო გალიაში დამწყვდეული ნადირიაო, დარბოდა და წამ-და-უწუმ ყურს ადებდა კარებს, თითქო იმედი აქვს, რომ ნამდვილად გავიგონებ იმის ხმას, ვინც, იმის აზრით, გარედ იყო, კარებს უკან. როცა ამ სირბილით დაღლილსა და დაქანცულს ძილი მოუვიდოდა, მაინც კიდევ იგივ ძახილი ჩაესმოდა ყურში და კვლავ გიჟივით, რეტიანივით წამოვარდებოდა ხოლმე ფეხზედა.

ერთს ამ ნაირს ღამეში ულრიხი წამოხტა და განწირულის გამბედაობით ეცა კარებს და გააღო; უნდოდა დაენახა ერთხელ მაინც ის, ვინც ყოველს წამსა და საათს ასეთის აჟანებით ეძახდა.

მძაფრი ქარი ეცა თავ პირში ულრიხს და მაშინვე ძვალსა და რბილში დაიარა. სწრაფად მიჰკეტა კარები და გაუგდო ურდული; აღელვების გამო ის-კი ვეღარ შეამჩნია, რომ იმ დროს, როცა კარი გააღო, სამი გარედ გავარდა. აკანკალებულმა და სიცივით აცახცახებულმა ულრიხმა შეაყარა ბუხარს შეშა და მიუჯდა ახლო ცეცხლს გაყინულის ძვლების გასათბობად...

უცებ მოესმა, რომ გარედ ვილაც ფხაჭნის კარებს, ღრღნის კარების ძირეს, ბრდღვნის დედამიწას და თითქო სტირის და კვნესისო...

— შორს ჩემგან, გამეცალე! შეჰყვირა ულრიხმა განწირულის ხმით.

ამ ყვირილის პასუხად გარედამ კვლავ მოისმა კვნესა და გულ-საკლავი წუხილი...

მაშინ-კი სრულად დაჰკარგა გონება საცოდავმა და აუწერელმა შიშმა ზარივით დაუარა ტანში. შეჰყვირა კიდევ „შორს ჩემგან, გამეცალეო!" და თვალების ბრიალითა და ცეცებით დაუწყო ძებნა ისეთს კუნჭულსა და ალაგს, საცა შეეძლო დამალულიყო. ამ დროს ის, ვინც გულ-საკლავად წკმუტუნებდა და ღმუოდა გარედ, სახლს ურბენდა გარეშემო, ფხაჭნიდა და ღრღნიდა კედლებს ხან ერთგანა და ხან მეორედგან. ულრიხი მივარდა დიდს საჭურჭლე შკაფს, ყოველის ხაფანგარათი და სალევველით სავსეს, წარმოუდგენელის ძალით გამოსწია ეს საშინელი სიმძიმე, მოაცოცა კარებისაკენ და გაჰხიდა კარები. შემდეგ შეჰკრიბა ყოველივე ვეჯი, ლეიბები და სხვა და ამოჰქოლა ფანჯარა. ამ სახით უნდოდა ულრიხს დაეცვა თავისი თავი იმისაგან, ვინც, იმის აზრით, გარედ იყო, თითქო გარეშემო ალყა აქვს შემორტყმული სახლსაო...

ის, ვინც გარედ იყო, საცოდავი და საბრალო სამი, გულ-საგმირავის ხმით ჰყეფდა, ღმუოდა, იტანჯებოდა ადამიანსავით, მაგრამ იმის განწირულს ყეფას და კვნესას ისეთისავე განწირულის ტირილითა და ქუხილით ეპასუხებოდა სახლში ჩაკეტილი უგუნური ადამიანი.

ასე გაიარა დღემ და ღამემ, ერთმა, მეორემ. გარედ მყოფი და შიგნით მყოფი თითქო ერთმანერთს ეჯიბრებოდნენ, ღმუოდრენ და კვნესოდნენ განუწყვეტლივ; ერთი გარს უვლიდა სახლს სირბილით და ისეთის ძალით ღრღნიდა და ფხაჭნიდა კედლებს ბრჭყალებით, რომ კაცს ეგონებოდა, ან ეხლა გამოანგრევს კედელს, ან ეხლაო; მეორე-კი დარბოდა შიგ სახლში და თვალ-ყურს ადევნებდა, საით წავიდა პარველიო, იკუზებოდა, ყურს ადებდა კედელს და როცა ერთი ღმუოდა და კვნესოდა გულ-საკლავად, მეორეც პასუხად ასევე გულ-საკლავად ღმუოდა და კვნესოდა...

ბოლოს დასაღამოვამდა და ულრიხს აღარავითარი ხმა აღარ შემოესმოდა. მაშინ ჩაჯდა სავარძელში და მოღლილმა და მოქანცულმა იმ წამსვე დაიძინა...

როცა გაეღვიძა, აღარავითარი აზრი

*) იხ. „ივერია", 1887 წ. № 236.

სასოფლო მწყემსი და მეველები იყოლიოს დასაცველად ტყეებისა, საძოვრებისა, ბაღებისა, ვენახებისა და სხვა მამულებისა უპატრონოდ თავ-მინებებულ საქონლისაგან; 3) მომრიგებელ-მოსამართლეთაგან დასადგენ სასჯელთა წესდების 153 მუხლი*) გაუქმებულ იქმნას იმ შემთხვევათათვის, თუ ვინიცობაა ქინახულის პატრონმა წანახედში მოჰკლა შინაური პირუტყვი, რომელიც, როგორც მაგალითებრ ბატი და ღორი, ყველაზედ მეტს ზარალს აძლევს მინდვრებსა, ხათიბებსა და ვენახებსა.

რუსეთის გაზეთები დიდის თანაგრძნობით მიეგებნენ ამ მართლა და საკეთილდღეო სურვილს ბ-ნ მინისტრისას და ჩვენში-კი ესევე სურვილი უკანონოდ ცნობილ იქმნა. ის განაჩენი, რომელიც ჩვენ ზემოდ მოვიხსენიეთ, არამც თუ ამ ცირკულიარის დედა-აზრზედ იყო მთლად აგებული, არამედ თვითვეული მუხლიც ამ ცირკულიარისა შიგ ჩართული იყო თითქმის ისე, როგორც დღეს ამ ცირკულიარშია. მაშინ ამ შვიდსა თუ რვა წლის წინად დადგენილ საქმეს წინ გადაეღობნენ და ეხლა-კი, როცა თვით მინისტრს საჭიროდ დაუნახავს, იმედი უნდა გვქონდეს, რომ წინანდელი უვიცობა ამ საქმეს წინ ვეღარ მიეგებება გადასაღობებლად. ჩვენ მარტო ეს უნდა ვისურვოთ, რომ ამ ბ-ნ მინისტრისაგან კეთილად განზრახული საქმე ჩვენც გვეწვიოს ჩვენის სოფლების საკეთილდღეოდ.

ახალი ამბავი

*** მზადდება და მალე დაიბეჭდება სურათებიანი პაწაწა ქართული ანბანი. სილამაზით და სიაფით ეს ახალი გამოცემა ყველა მის მაგვარ წიგნებს, რომლებიც უკვე არსებობ ქართულს ენაზედ, ბევრად თურმე აჯობებს. როგორც ამბობენ, ანბანი დანიშნული იქნება სულ პატარა ბავშვებისათვის.

*) ამ 153 მუხლის ძალით სასჯელია დადებული, ვინც სხვის პირუტყვს მოჰკლავს ან დასჭრის, თუნდა წანახედშიაც მოასწროს.

*** ბ-ნს ჩარკვიანს განუზრახავს ცალკე წიგნად დაბეჭდვა ბ-ნ ალ. მირიანაშვილის ნაწერისა, რომელიც დაიბეჭდა „ნობათში“ და სახელად „ჰავარი და მისი თვისებანი“ ეწოდება.

*** ერთს ყმაწვილ-კაცს გადმოუთარგმნია ქართულად გეტეს დრამა „კლავიგო“. იგივე ყმაწვილი ამ ჟამად სთარგმნის შექსპირის დრამას — „რომეო და ჯულიეტა“.

*** ვარანცოვის ძეგლთან, სადაც ცხენ-მავალა დგება, ამას წინად ორ საათზე ერთს სოფლელს ურმით შეშა მოჰქონდა. პოლიციელმა № 246 უწყალოდ დაუწყო ცემა თავ-პირში. გაშეშდა საწყალი უბრალოდ ბრალდებული გლეხი და ხმას ველარ იღებდა. კიდევ დიდხანს გასტანდა ამ გვარი ულმერთო ქცევა პოლიციელისა, რომ ორი გამვლელი არ წაჰქომაგებოდა საწყალს გლეხს და არ დეეტუქსათ პოლიციელი.

*** სიღნაღი: 1 ნოემბერს სიღნაღის მაზრის სამმართველოში, შემდეგ წლოვანობის სიების შესწორებისა, სალდათ-კაცოდ მოწოდებულთა ამოაღებინეს ბილეთები. შეხვდათ თოთხმეტს; ამათში 8 სომეხია და 6 ქართველი. ესენი სიღნაღის მოქალაქეებმა, დედ-მამამ, ნათესავებმა და ნაცნობებმა, 8 ნოემბერს დიდის ამბითა და ყოფით გააცილეს ყვარელისაკენ.

12 ნოემბერს უნდა ამოიღონ კენჭი კარდანახიდგან, ბაკურციხიდგან, ვეჯინიდგან და გურჯაანიდგან ჯარისკაცებად გამოწვეულთა.

*** გაზ. „С.-Петер. Вѣдом.“-ში ვკითხულობთ, რომ ნავთის მილის გაყვანა ბაქოდამ შავ ზღვამდე უკვე გათავებულაო. კონცესია მილის გაყვანისა დარჩენია სამთო ინჟენერს ილიმოვსა.

*** მოსკოვის გაზეთები იუწყებიან, რომ ახალი ეგზარხოსი საქართველოსი, ყოვლად უსამღვდელოესო პალადი, უკვე წავიდა მოსკოვიდამ კავკასიაშიო.

*** გაზ. „Новости“-ში მოყვანილია ცნობანი საგეოგრაფიო საზოგადოების კრებაზე, რომელიც მოხდა 4 ნოემბერს პეტერბურგში. კრებას მოხსენდა ანგარიში იმისა, თუ რა გაუკეთებიათ ამ საზოგადოების განყოფილებათა 1886 წლის განმავლობაში კავკასიისა და აღმოსავლეთ ციმბირის შესასწავლელად. გაზეთის სიტყვით, ანგარიშიდამ სჩანს, რომ საზოგადოებას, თუმცა შეძლებით ღარიბს, ძლიერ ბევრი საქმე შეუსრულებია, ნამეტნავად კავკასიის გამოკვლევაზე კავკასიის სხვა-და-სხვა ადგილებია ვრცლად აღწერილი გეოგრაფიულად, ზოოლოგიურად, ანტროპოლოგიურად და ეტნოგრაფიულად. ამ საქმეურ შესწავლაში ძლიერ დიდი დახმარება აღმოუჩენია გამომკვლევველთათვის ადგილობრივს მთავრობასა.

*** გაზეთ „Свѣтъ“-ის სიტყვით ფინანსთა სამინისტროს შეუტანია სახელმწიფო რჩევაში წარდგენა იმის თაობაზედ, რომ ამიერ-კავკასიაში შემოღებულ იქმნას საერო გარდასახდი მიწისა იმ მამულებზე, რომელთა პატრონები სულზედ გარდასახადს არ იხდიან. წარდგენილის პროექტით ამ გარდასახადს არ შემოიტანენ მხოლოდ ყარსის ოლქაში, არტვინისა, ბათუმისა და სოხუმის ოლქებში.

*** იმავ გაზეთში ვკითხულობთ, რომ მალე შეუდგებიან დაბოლოვებითს გამოკვლევას იმის გამო, რომ ბექათუბნიდამ გაიყვანონ რკინის გზის ლიანდაგი სურამის გვირაბამდე. ახალ ლიანდაგის სიგრძე ექვს ვერსამდე იქნებაო.

*** გაზ. „Кавказъ“-ი აღნიშნავს უვარგისობას იმა გზისას, რომელიც მიდის კუკიის სასაფლაოსაკენ. მეტადრე ნაწვიმებზეო, ამბობს გაზეთი, ტალახის მორევი შეუძლებელსა ხდის სიარულს ამ გზაზედა. ქვა-ფენილი სრულებით არ არის ამ გზაზედ, ასე რომ ტალახში არა თუ მხედარის ეტლს უძნელდება გავლა, თვითონ ფაიტონებიც ძლივს დადიან და ქვეითი მოსიარულენი ხომ სულ მუხლებამდინა ცვივიან ტლაპოშიო.

*** როგორც გაზ. „Тиф. Листокъ“-ი ამბობს, ტფილისის რუსულ თეატრში მოსიარულე საზოგადოება ძრიელ ემდურება უხერხულ მოწყობილებას ამ თეატრისას გარდა იმისა, რომ უწმაწური ადგილები მეტად ახლოა და მუდამ საშიშოა, რომ იქ კაცი არ გაცივდესო.

დაბა და სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

სოფ. ვანათი (პატარა ლიახვის ხეობა). ამ ოციოდე წლის წინად სამხრეთ ოსეთში მღვდლები დავალებულნი იყვნენ მთავრობისაგან, რომ გაემართათ თავიანთ მრევლში სკოლები, სადაც ადგილობრივ გლეხთა შვილებს შესძლებოდათ წერა-კითხვის სწავლა. მართლაც, ბევრმა მათგანმა კიდეც გამართა სამრევლო სკოლები, მაგრამ, სამწუხაროდ, ამ სკოლებს დიდი დღე არა ჰქონდა და სხვა-და-სხვა მიზეზების გამო მალე გაუქმდა, მხოლოდ პატარა ლიახვის ხეობას კარგა ხანს შერჩა ოთხი სკოლა: ჯავასსა და ვანათში, ყორნისსა და როკიში; ეს უკანასკნელიც ამ ექვსის წლის წინად დაიკეტა. ამ გვარად სამხრეთ ოსეთში დარჩა სამი სკოლა. მოხსენებულ სკოლებში ამ ორ წლამდის სწავლა მიდიოდა ქართულ და რუსულ ენებზედ; შემდეგ-კი ყორნისის და ჯავის სკოლებში შემოიღეს ოსური ენა. ქართულ ენასა და ოსურსა მხოლოდ ვანათის სკოლაში ასწავლიან. იმისთვის-რომ ყმაწვილებს სკოლიდგან გამოსვლისას არ დავიწყებოდათ ის, რაც სკოლაში შეიძინეს, ჩემს წინა მოადგილეს ბ-ნ კ. ცხვედაძეს ვანათის სკოლაში გაუმართავს კარგი წიგნთ-საცავი. ამ წიგნთსაცავში საკმაოდ მოიპოვება სხვა-და-სხვა ქართული და რუსული წიგნები. მოხსენებულ წიგნების შესანახავად ცხვედაძეს შეუკრებია ხელის-მოწერით ფული და ამითი უყიდნია სკოლისათვის მშვენიერი შკაფი, სადაც რიგზედ აწყვია კატალოგში ჩაწერილი დანომრილი წიგნები. გარდა ამისა ამავე მასწავლებლის და განსვენებულის ბლაღოჩინის მღვდლის ლ. ფილიშვილის მეცადინეობით დაუდგენიათ რამდენსამე საზოგადოებას განაჩენი შესახებ თავ-შესაფარის აშენებისა, რომელშიაც შესძლებოდათ სხვა სოფლელებს დაეყენებინათ თავიანთი მოსწავლე ყმაწვილები. ეს განაჩენები უკვე წარდგენილ არიან დასამტკიცებლად სადაც ჯერ არს.

ფრიად სასურველია, რომ ეს კეთილად დაწყებული საქმე მალე განხორციელდეს, რადგანაც ზოგიერთი მოსწავლენი ხუთი-ექვსის ვერსტის სიშორე სოფლებიდგან დადიან სკოლაში და, რასაკვირველია, დიდ წვალებაში არიან საცოდავები, მეტადრე ზამთარში. გარდა ტანჯვა-წვალებისა ხშირად დიდი შიშიც უნდა გამოიაროს ხოლმე შორის სოფლიდგან მომავალმა შეგირდმა, რადგანაც გზები გარემოცულნი არიან ტყით, სადაც არა იშვიათად ხვდება ნადირი. წარმოიდგინეთ, მკითხველო, თუ რა შიში და ელდა უნდა გამოეარნა იმ საცოდავ მოსწავლეს, რომელიც, როგორც მიამბეს, შარშან ზამთარში გზაზედ მგლებს კინაღამ არ შეეჭამათ. კიდევ კარგი, რომ ბავშვს მისდა საბედნიეროდ მგზავრები შეჰყროდნენ და გადაერჩინათ საცოდავი.

ვანათის სკოლის მასწავლებელი
ზ. ოქუაშვილი

წერილი კახეთიდამ

არა იშვიათად შეხვდები, მკითხველო, გაზეთის ფურცლებზე სოფლის მოხელეების ავ-კარგიანობის ამბავს. მართალია, ხანდისხან გამოერევა ხოლმე სოფლის მოხელეების ქება, მაგრამ ეს მხოლოდ წელიწადში ან ერთხელ, ან სულაც არა! მომეტებულად სოფლის მოხელეების უვარგისობაზე ხოლმე ლაპარაკი გაზეთში. იმათ უვარგისობას ზოგი უსწავლელობას აწერს, ზოგი გაუთლელობას, ზოგი რეგვნობას, ზოგი გამოუცდელობას და სხვასა.

დიაღ! ასე წაღმართად ტრიალებს სოფლის და იმის მოხელეთა ყოფა-ცხოვრება. რასაკვირველია, ყველა მოამბეს თავისის სიმართლის საბუთი ხელში უჭირავს, მაგრამ, სწორედ რომ ვსთქვათ, ზემო-აღნიშნული საბაბი სულ ყოველთვის არ ამართლებს სოფლის მოხელეთა დამწუნებელს. უსწავლელობა რომ ბევრ საქმეს წესიერად არ აგვარებს, ამას ლარი და ხაზი არ უნდა და თუ დამეთანხმებით, ეს მიზეზი სოფლად-კი არა, ქალაქ ადგილასაც მოქმედობს; და ჯერ კიდევ ბევრი წყალი ჩაივლის, მანამ სრულიად გაუქმდება. სხვა მიზეზები-კი ხშირად სიტყვის მასალად და ამბის გასამკვახებლად მოჰყავთ მოამბეთ! განა, სულ ქვეშ რომ თქვას კაცმა, სოფლის საზოგადოება ისე ბრმა არის, რომ რეგვენს, ანუ ბრიყვს ჩააბაროს თავისი ბედი? არა, ეს ასე არ არის; სოფელი ყოველთვის მოწადინებულია პატიოსანი და მხნე-გამრჯელი კაცი გამოიყვანოს ხოლმე არჩევნის მოედანზე. ეს რომ ნამდვილია, ცხადად სჩანს ახლად დაყენებულ მოხელეების საქმეებიდამ. სწორედ ბედნიერება იქნება სოფლისათვის, რომ იმათმა მოხელეებმა იმ გვარი სიმხნე და სიპატიოსნე იქონიონ ბოლომდე, რა გვარ ერთგულებასაც იჩენენ ხოლმე ასლობის დროს. დიაღ! ბედნიერება ეწვეოდა სოფელს, რომ ასე იყოს, მაგრამ... მაგარი ის გახლავთ, რომ დღითი დღე კვიცი ცხენივით იხედნება მოხელეც; წინად თუ ფიცხობდა—შემდეგ დინჯდება; წინად თუ გულზე ედებოდა უგვანობა, შემდეგ აინუნშიაც აღარ მოსდის თვით უმაღლეს წერტილამდე ასული უსინიდისობა. ასეთია სოფლის ყოფა-ცხოვრება. ახალი ცოცხი ხომ ყოველთვის კარგად ჰგვის...

კახეთის სასოფლო სასამართლოები ვერ დაიკვეხებენ შესაფერ რიგიანობითა და წესიერებით. შემთხვევით რამდენისამე სოფლის სასამართლოს დავთრები გადავათვალიერე და, სწორედ გითხრათ, იმათი ვერც თავი გავიგე და ვერც ბოლო! სასამართლოს დავთრებს-კი არა, რაღაც მიკიტნის დუქნის ნისიის ქაღალდებსა ჰგვანდა! სისუფთავე, წესი მთლად განდევნილია დავთრებიდამ! წაშლა-გადაშლა, გახევ-გამოხევა ხომ აუცილებელი უნდა იყოს და არის კიდეც! ეს მეტის-მეტად სამწუხაროა, მით უფრო, რომ მოხელეები ხშირად არა სამართლიანად ასამართლებენ საქმეს და მათგან შებღალული საჩივარს გადაიტანს ხოლმე გუბერნიის საგლეხო დაწესებულებაში. საქმის გასარჩევ-გამოსარკვევად საჭიროა უსათუ-

---

აღარა ჰქონდა თავში, აღარაფერი აღარ ახსოვდა, რაც მოხდა და რაც გამოიარა; ისე იყო, თითქო ძილში თავი სრულიად დაუცარიელდაო. იგრძნო შიმშილი და რაც მოხვდა ხელში, მაშინვე შეჭამა...

. . . .

ზამთარი გავიდა. გზა ქემის ხეობისა გაიხსნა და გაუზერის სახლობამ გასწია მთაში, თავის სახლისაკენ.

როცა ავიდნენ მთაზე, ორივე ქალები, დედა და შვილი, შესხდნენ ჯორზე და წავიდნენ ნელ-ნელა. გზაში ლაპარაკობდნენ იმ ორს კაცზედა, რომელნიც დარჩნენ საზამთროდ მთაში და რომელთაც ეს-ეს არის ეხლა ჰნახავდნენ. უკვირდათ, რომ არც ერთი და არც მეორე რამდენისამე დღის წინად არ ჩავიდნენ ძირს, რა-კი გზა გაიხსნა, და არ უამბეს დაწვრილებით, როგორ გაატარეს ზამთარი მთაში.

ბოლოს დაინახეს სახლიცა, რომელიც ჯერ კიდევ თოვლში იყო, კარსა და ფანჯარას ნამქერი ჰქონდა მიყრილი, მაგრამ ბუხრიდამ-კი ბოლი ამოდიოდა სვეტივითა. ამ ბოლის დანახვამ ცოტა არ იყოს დააშოშმინა გაუზერი.

მივიდნენ ახლოს და ყველამ დაინახა, რომ იქვე სახლის გვერდზე საკმაოდ მოზრდილი ჩონჩხი ეგდო რაღაც ოთხ-ფეხის ცხოველისა, რომელიც ალბად არწივების შეჭმული უნდა ყოფილიყო. გასინჯეს ეს ჩონჩხი...

— რა ვქნა, ეს ხომ სამია!—შიშით და თრთოლით წამოიძახა მოხუცმა გაუზერის ცოლმა.—ეი, კასპარ!—დაიძახა დედაკაცმა.

შიგნიდამ მოისმა პასუხად უცნაური ყვირილი, მძაფრი, ველური, რომელიც უფრო პირუტყვის ხმასა ჰგავანდა, ვიდრე კაცისასა.

— ეი, კასპარ!—დაუძახა ახლა გაუზერმა პასუხად კვლავ წინანდელი საზარელი ხმა მოისმა.

მაშინ მამამა და მისმა ორმა შვილმა კარის გაღება მოინდომეს, მაგრამ კარი არ იღებოდა. იპოვეს ბოსელში დიდი, მაგარი კეტი და დაუწყეს კარებს მტვრევა; ფიცრებმა დაიჭრიჭინა და კარები ჩამოვარდა. კარების ჩამოვარდნასთან ერთად მოისმა შიგნიდამ უცნაური ხმაურობა. გარედ მყოფთ შენიშნეს, რომ საჭურჭლე შკაფი კარებსა აქვს მოდგმული და იმის უკან ვიღაც ახირებულის სახის კაცი იმალება: თმა თოვლივით თეთრი ჰქონდა და მხრებამდე ეყარა გრძლადა; დიდი თეთრი წვერი გადაჰფარებოდა მკერდზედ, თვალები უგნურებისაგან საშინლად უბრწყინავდა და ტანზე ისეთი ბრანძები ეცვა, რომ ძლივს უფარავდა ტიტველს სხეულსა.

პირველად ვერავინ იცნო საცოდავი კაცი, მაგრამ ლუიზამ დაინახა თუ არა, შეჰყვირა:

„დედაჩემო, ეს ხომ ულრიხია!“ და მართლაც რომ ულრიხი იყო; მოხუცმა გაუზერის ცოლმაც იცნო გათეთრებული მოხუცი, რომელიც შემოსულებს ემალებოდა...

ულრიხმა ნება მისცა მაინც შესულიყვნენ სახლში გაუზერები, და ისიც-კი არ იუარა, როცა ხელი დააკარეს და ალერსით დაელაპარაკნენ; მაგრამ ხმა-კი არ ამოუღია, როცა მათ აჩქარებით და აღელვებით დაუწყეს ამ ამბავის გამოკითხვა. აღმოჩნდა, რომ საჭირო იყო ჩაეყვანათ ძირს და ექიმებისათვის ეჩვენებინათ; ექიმებმა სთქვეს, რომ ჭკუაზე შეშლილაო...

ის-კი ვეღარავინ ველარ გაიგო, რა დაემართა ულრიხის ამხანაგს. რაიცა შეეხება ლუიზას, იმ ზაფხულსავე ყველას ეგონა, რომ ველარ იცოცხლებს და მალე მოკვდებაო; ამბობდნენ, რომ ლუიზას ავადმყოფობის მიზეზი მთის ცივი ჰავააო; ამ ჰავამ მოიდნო და მოინარიკლა მისი სუსტი ჯანი და აგებულებაო.

გრ. ყ—ძე

ოდ სოფლის გადაწყვეტილებაც, მაგრამ სად იპოვი იმას? დავთრებში? შენც არ მომიკვდე! თუ კიდევ იპოვე, ვაი იმ ტანჯვას, რა წვალება-წამებაც შენ დაგადგეს იმის ძებნაში...

ქვემო კახეთს ის უპირატესობა აქვს ზემო კახეთთან შედარებით, რომ თავის ერთ ნაწილში სოფლად აქვს სწრაფელ მართლ-მსაჯული დაწესებულება, მაგრამ... მაგრამ რაღა მაგრამ, სჯობს გიამბოთ მაგალითი იმისა, თუ რამდენად სწრაფელად სწარმოებს აქ მართლ-მსაჯულება.

ამ რამდენისამე ხნის წინად იქ ირჩეოდა სახელმწიფო ტყის მცველის საჩივარი გლეხებზე. ტყის მცველი ხაზინის ტყის გაკაფვას აბრალებდა თითქმის ერთს სოფელს... თუმცა საქმე არა მცირეა (?), მაგრამ მთელი ერთი კვირა მისი გარჩევა-კი, სწორედ მოგახსენოთ, არც შესაწუხარებელია.. წარმოიდგინეთ ბრალდებულთა და მოწამეთა მდგომარეობა! ამ საქმისათვის ისინი იყვნენ მოსულნი არა ახლო სოფლიდამ, რომ სადამ-სადამობით საქმის შემდეგ შინვე დაბრუნებულიყვნენ! რა უნდა ექმნათ? ისხდნენ ერთი კვირა და შესჩიოდნენ საქმის წარმოებას. აი სწრაფად საქმის გათავება თუ გნებავთ, ეს არის და ეს! რა ეს, რა სხვა, ეს დალოცვილი კახეთის სასამართლო ყოველთვის იჩენს ხოლმე თავს ამ გვარის სასწრაფოთი! ისიც არა იშვიათია აქ, რომ შუა საქმის გარჩევის დროს მსაჯული, სხვათა და სხვათა მიზეზთა გამო, ანებებს სასამართლოს დარბაზს თავს და გადის მეორე ოთახში. ხალხი პირ ღია რჩება. ალბად მოსამართლე იმათ ხელმძღვანელობს, რომ საქმე მე-კი არა მაქვს, არამედ თქვენაო და მაშასადამე მოვალენიც თქვენა ხართ მელოდნეთო...

ი. კახელი

ნარკვევი

(ჟურნალ-გაზეთებიდამ)

ლორდმა სალისბერიმ ამას წინად ფრიად საყურადღებო სიტყვა წარმოსთქვა. ამ სიტყვის შინაარსი დღევანდელი მდგომარეობაა ევროპის პოლიტიკისა და დიპლომატიისა. უმთავრესი აზრი ინგლისის მთავარ-მინისტრის სიტყვისა ის არის, რომ მშვიდობიანობა ევროპაში არ დაირღვევაო.

პირველად სალისბერი ლაპარაკობს ინგლისის გარეშე პოლიტიკაზე. ავღანისტანის საქმე კარგად გავათავეთო, რუსეთმა და ინგლისმა ისეთი ხელ-წერილი დავადგინეთ, რომელიც ჩვენც მოგვწონს და იმათაცა; სუეზის არხის საქმეც მოვაწყეთო.

> თუმცა ასეთი მშვიდობიანობა სუფევსო, განაგრძო ლორდმა, — ზოგიერთებს ევროპაში მაინც შიში აქვთ და მოუსვენრობასა ჰგრძნობენ; მე კი ვერასა ვხედავ დიპლომატიაში საშიშსა და საწუხარსა. ეს-კია რომ ვიდრე დიდნი სახელმწიფონი თავს არ დაანებებენ უზარმაზარის ჯარების ყოლასა და დიდ-ძალის ფულის ხარჯვას მათ შეთოფ-იარაღებისათვის, ვიდრე არ მოისპობა ქიშპი და ცილობა ამ მხრივ, იმ დრომდე ტყუილი იმედია, რომ ქვეყანაზე სრული მშვიდობიანობა დამყარდეს.

მაგრამ სალისბერი ისეთს კარგს თავენებაზე უფიქრდა ამ სიტყვის წარმოთქმის დროს, რომ ეს გარემოებაც, ესე იგი, დიდის ჯარების ყოლა, საიმისოდ საშიშ გარემოებად არ მიაჩნია პირველს მინისტრსა.

> საქმე ის არის, რომ ძლიერება ჯარებისა და აგრეთვე ის საშინელი ძალა, რომელიცა აქვთ მინდობილი ზოგიერთს ქვეყნის მმართველთ, ამ უკანასკნელთა გულში შიშსა და ხიფათსა ჰბადავს. ესენი ჰგრძნობენ, რომ საკმაოა ერთი მათი სიტყვა და აუარებელი სისხლი ნაკადულივით დაიღვრება. ამიტომ ის პასუხისგება, რომელიც იმათ აწევთ, ისეთი მძიმეა და დიდი, რომ ამის გამო მშვიდობიანობა დღეს ბევრად მეტად დაცულია, ვიდრე ყოფილა როდისმე, ისე რომ არავითარი საბუთი არა აქვს იმ შიშსა და წუხილს, რომელსაც ზოგიერთები იჩენენ. იყო დრო, როცა ყველა ჰფიქრობდა, რომ ომობენ ერთმანერთში ქვეყნისა და ერის მმართველნი და არა ერნი, რომელნიც მუდამ მოყვრობენ ერთმანერთსაო. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ეს სიტყვები უკუღმა უნდა მოვაბრუნოთ. ეხლა ყველა ქვეყნის მმართველი, ყოველი მთავარ-მინისტრი, ყოველი ხელმწიფე, მათ რიცხვში რესპუბლიკის პრეზიდენტებიც, ბბ-ნნი გრევი და კლივლენდი, გულ-წრფელად არიან მოწადინებულნი მშვიდობიანობასა.

შიში და საფრთხე თუ მოელის მშვიდობიანობასა, ამის მიზეზი სხვა არა არის. მიზეზია თვით ერიო.

> შიში მოელის ევროპის მშვიდობიანობას უფრო ერის გრძნობათა და გულის თქმათაგან.

ასე გადააქვს სალისბერს ბრალი სხვაზე, იმორებს თავიდამ პასუხისგებას და თავზე ახვევს იმათ, ვისაც ათადან-ბაბადან დღევანდლამდე მხოლოდ მშვიდობიანობა სწყურიან და იმის მონატრულია, რომ თავისთვის იყოს, სხვას არა წაართვას-რა და სამაგიეროდ არც სხვამ წაართვას რამე.

ევროპის რუკა ასჯერ და ათასჯერ შეცვლილა, მიჯნები სახელმწიფოებისა ამდენჯერვე გადაკეთ-გადმოკეთებულა არა ერთა სურვილით, არამედ იმათის მონდომებით, ვისაც მეტი ძალა ჩაუგდია ხელში და მეტი თავ-მოყვარეობა და პატივის-მოყვარეობა გამოუჩენია.

სალისბერი ბოლოს ასე ათავებს თავის სიტყვას.

> რაიცა შეეხება თვით ინგლისს, ჩვენ მშვიდობის მეტი არა გვინდა-რა. ჩვენ გვსურს დავიცათ ყველა საპოლიტიკო ხელ-წერილები, ტრაქტატები ევროპისა, პატივის-ცემით მოვეპყრათ ყველა ერთა დამოუკიდებლობას. ეს არის პოლიტიკა ინგლისისა, პოლიტიკა ნაანდერძევი ჩვენთა ძველთაგან და ამ პოლიტიკას არც შევცვლით. ესევე სწყურიანთ ჩვენს გარდა ბევრთ სხვასაცაო.

ფიცი მწამს და ბოლო მაკვირვებსო. თუ მართლა გულ-წრფელად ლაპარაკობს სალისბერი და აქ არავის თვალების ახვევა არ უნდა, მაგ ავღანისტანის საქმე რა იყო; ირლანდიის საქმე რა არის; ინდოეთის ყოფა რის მომასწავებელია?!

მაგრამ ხომ გაგიგონიათ ერთის პოლიტიკოსის, სახელდობრ, ტალეირანის სიტყვა: „დიპლომატებს ენა იმიტომა აქვთ, რომ დაჰმალონ თავიანთი აზრიო“.

უცხოეთი

საფრანგეთი. რესპუბლიკელებს მოუხდენიათ დიდი კრება, რომელზედაც იმის გამო ჰქონიათ სჯა, თუ რა ღონის-ძიება იხმარონ იმისთვის, რომ გრევი გადააყენონ სამსახურიდგან. კლემანსოს უთქვამს, რომ საჭიროა გავუგზავნოთ გრევის რესპუბლიკელ დეპუტატთა წარმომადგენელნი, რომლებმაც უნდა მოსთხოვონ გრევის სამსახურიდგან გადადგომა.

პარიჟის მწერლობის კარგა დიდი ნაწილი ძალიანა ჰკიცხავს გრევის. საზოგადოება ძლიან აღშფოთებულია; პალატას მოსდის მრავალი წერილები გრევის გადადგომის თაობაზე, ასე რომ, როგორც იუწყებიან, საპრეზიდენტო კრიზისი ამ მოკლე ხანში გადაწყდებაო. გრევი უეჭველად უნდა გადადგეს იმ წამსვე, რა წამსაც გადაწყვეტილი იქნება, რომ ვილსონი მიეცეს პასუხის-გებაში სამართლის წესით.

როგორც სხვა-და-სხვა ცნობებიდგანა სჩანს, მოხუცის პრეზიდენტის ნათესაობა ძლიან უსინდისოდ სარგებლობდა პრეზიდენტის მოხუცებულობით. ვილსონის გარდა გრევის სხვა ნათესავებსაც ბრალდება სხვა-და-სხვა მძიმე დანაშაულობა. მაგალითად, გაზეთი „Siècle“-ი მექრთამეობას აბრალებს ძმის-წულებს პრეზიდენტისას, სენატორს და ალჟირის გუბერნატორად ნამყოფს ალბერტ გრევის და სახელმწიფო საბჭოს წევრს ლეონ გრევის. ამბობენ, ვითომ ალბერტმა და ლეონმა გამოართვეს ერთს ნოტარიუსს 15,000 ფრანკი და შეჰპირდნენ ადგილს გიშოვით ან საადგილ-მამულო ნდობის საზოგადოებაში, ან და რკინის გზის უწყებაშიო. ნოტარიუსს ადგილი არ მიუღია და ალბერტს და ლეონს გრევის ნოტარიუსისათვის ფულები არ დაუბრუნებიათ. მაშინ ნოტარიუსმა მიჰმართა პოლიციის სასამართლოს და ფულები უკან დაიბრუნა; საქმე-კი გადამალეს.

გერმანია. გერმანიაში უკვე გადაუწყვეტიათ, თუ ვისზე უნდა გადავიდეს საიმპერიო ტახტი, იმპერატორის ვილჰელმის შვილზე თუ შვილიშვილზე. მემკვიდრე პრინცი კიდევაც რომ მორჩეს, მაინც, გადაწყვეტილებისამებრ, იმპერატორის ვილჰელმის შემდეგ ტახტზე უნდა ავიდეს შვილის-შვილი იმისი ვილჰელმი. ამბობენ, რომ იმპერატორის ბრძანებით ბისმარკის მოსვლას ბერლინში კავშირი აქვს მემკვიდრეობის საქმესთან, რომელიც უნდა გაარჩეს გერმანიის მოკავშირეთა საბჭომ. ბისმარკი დიდს მზადებაშია სარეგენტოს დაარსების გამო იმ შემთხვევისათვის, თუ მოხუცებული იმპერატორი გარდაიცვალა.

პროფესორს ვირხოვს წაუკითხავს ბერლინის საექიმო საზოგადოებაში ლექცია მემკვიდრე პრინცის ავადმყოფობის გამო. პროფესორს უთქვამს, რომ მე პასუხს არ ვაგებ იმის გამო, თუ პრინცს თავის დროზე ოპერაცია არ გაუკეთეს. ვირხოვი ძალიანა ჰკიცხავს ექიმის მაკენზის სისტემას პრინცის წამლობის დროს.

ბოლგარია. სოფიიდამ სწერენ გაზეთ „Temps“-ს, რომ ამბოხება ესკიზაგრაში არც ისე მცირე ყოფილა, როგორც ბოლგარიის მართებლობა ჰფიქრობსო. კორრესპონდენტის სიტყვით, ოთხი ქვეითი ბატალიონი და ერთიც საარტილერიო ბრიგადა გაუგზავნიათ ამ დღეებში მეამბოხეთა წინააღმდეგ. მომხდარა ძლიერი შეტაკება; მოუკლავთ 27 ჯარის-კაცი და 4 ჟანდარმი; დაუჭრიათ 87 ჯარის-კაცი და 17 ჟანდარმი. იმის თაობაზე, თუ რამდენი კაცი დაჰკარგეს მეამბოხეთა, ნამდვილად არაფერი იციან.

ოსმალეთის მინისტრთა საბჭოს წარუდგენია სულთნისათვის მოხსენება ბოლგარიის საქმის შესახებ. მინისტრთა საბჭო იმ აზრზე სდგას, რომ ოსმალეთმა ან რუსეთის მხარე უნდა დაიჭიროს, ან და ევროპიელ სხვა სახელმწიფოთა უნდა მიემხროსო. თუ ოსმალეთი პირველ გზას დაადგა, მაშინ საჭირო იქნება აღმოსავლეთ რუმელიის დაკავებაო; ამასთანავე საფიქრებელია ისიც, რომ ალბანიასა და კრიტშიაც გაჩნდეს საქმე და ეს ხომ შეატაკებს ერთმანერთს ოსმალეთსა და საბერძნეთსა მაკედონიისთვის. მეორე გზა, ე. ი. თუ ოსმალეთი რუსეთს გადუდგა, კიდევ უფრო საშიში იქნებაო. დასასრულ, მინისტრები ამბობენ, რომ საჭიროა მიემართოთ ამ სახელმწიფოებს, რომლებსაც ხელი უწერიათ ბერლინის ტრაქტატზე და დავეკითხოთ, თუ რა აზრზე დგანან ბოლგარიის შესახებ.

ინგლისი. ამას წინად ლონდონის ქუჩებში ისეთი ძლიერი უწესოება მომხდარა, როგორიც დიდი ხანია არ უნახავთ ლონდონში. პოლიციამ წინადვე გაიგო, რომ ხალხმა მიტინგი უნდა შეჰყაროსო, და გაგზავნა ტრაფალგარში 4,000 პოლიციელი. ლონდონის სხვა-და-სხვა ნაწილებიდგან და ქუჩებიდგან მოგროვდნენ მანიფესტანტები, რომლებსაც შეადგენდნენ რადიკალები, სოციალისტები და ირლანდიის სხვა-და-სხვა საზოგადოებანი. მანიფესტანტებს მოჰქონდათ ბაირაღები; თან მუსიკა უკრავდა. პოლიციელებმა გაფანტეს ხალხი. ზოგიერთ დიდ ქუჩებში პოლიციელთა და ხალხის შუა ძლიერი შეტაკება მომხდარა. ამავე დღეს ოთხს საათსა და ნახევარზე თითქმის ასი ათასი კაცი წამოვიდა ტრაფალგარისაკენ; აქავე მივიდა საცხენო ჯარი და არტილერია, მაგრამ არავითარი შეტაკება არა მომხდარა-რა. რადგანაც სადამოც დადგა, ხალხი თვითონ დაიშალა. შეტაკების დროს დაუჭრიათ ოთხასიოდე კაცი ხალხიდგან და 50 პოლიციელი; გარდა ამასა დაუჭერიათ 400 კაცი.

წვრილი ამბები

— ბოსტონში ძეგლი აუგიათ ისლანდიის ბუნების გამომკვლეველისათვის, ლიფა ერიკსონისათვის, რომელმაც კოლუმბზე ადრე იცოდა თურმე, რომ ამერიკა არსებობს.

— ცნობილი სოციალისტთა დეპუტატი გაზენკლევერი შეშლილა და ბერლინს ახლო შენბერგის სამკურნალოში დაუმწყვდევიათ.

— ამ ჟამად ჩიკაგოში ოც-და-ათამდე კორრესპონდენტია საზღვარ-გარეთის დიდის გაზეთებისა, რათა თვალ-ყური ადევნონ გერმანიის მემკვიდრე პრინცის ავადმყოფობას. უმეტესობა ამ კორრესპონდენტებისა ინგლისიდგან არის გაგზავნილი. დეპეშათა მართულები ერთი-ორად მოუმატებიათ; ეს მართულები შეუწყვეტლივ მუშაობენ თურმე სანრემოსა, ლონდონსა, ბერლინსა და კობლენცს შორის. სულ რამდენსამე დღეში მემკვიდრე პრინცს გერმანიისა 800-მდე დეპეშა მიუღია სხვა-და-სხვა მეგობარ სახელმწიფოთაგან.

— პრინცს ფერდინანდს ბოლგარიისათვის ბოლგარიაში გამთავრების სახსოვრად დაუარსებია ჯვარი. ეს ჯვარი სამ გვარია — ოქროსი, ვერცხლისა და ბრინჯაოსი. პირველ ხარისხოვან ჯვარს აძლევენ ყველა პრინცის თანამოაზრეთა, მინისტრებსა და კარის-კაცებსა; მეორე ხარისხოვანს — ყველა აფიცრებსა და მოხელეთა და მესამე ხარისხოვანს — პრინცის მსახურთა. ჯვარის ერთს პირზე სწერია: „ღვთის შეწევნით და ერის სურვილით“ და ასო F ზას; ჯვარის მეორე პირზე ის რიცხვია აღნიშნული, როცა პრინცი ფერდინანდი სოფიაში მივიდა. 20-მდე პირველ ხარისხოვანი ჯვარი უკვე დაურიგებიათ.

— „სუტონ-დაიტოვე“ — კოტონის ანთება და ზედ რომელისამე თხზულების დაწვა, როგორც საშუალ საუკუნოებში იცოდნენ, ეხლაც ყოფილა შესაძლებელი. ქრისტიანიის სასამართლოს საჯაროდ გადაუწყვეტია, რომ ქრისტიან კროგის თხზულება „Albertina“ დაიწვასო. ამ თხზულებაში აღწერილია ცხოვრება ერთის ახალგაზდა ქალისა, რომელიც ბუნებითად ზნეობიანი და სათნოებიანია და მხოლოდ პოლიციის წყალობით იღუპება.

— პირველად რომ ჩილში ელექტრონის დეპეშა შემოიღეს, ამ გვარ სამხედრო ოსტატობისათვის მიუმართავთ, რათა დეპეშა ინდოელებს არ გაეფუჭებინათ. გენერალმა პინტომ დასტყვევა თურმე 50 ინდოელი, შემოკრიბა და უთხრა: „აი, ხედავთ იმ რკინის მართულებს? ადრევე გატყობინებთ, რომ თუ იმ მართულებს მიეკარებით, ადგილიდგან ვეღარ დაიძვრებით“. ინდოელთ გენერალის სიტყვა არ დაიჯერეს თურმე. მაშინ გენერალმა ბრძანება გასცა, რომ ელექტრონის მართულები ერთად შეაერთეთ და უთხრა ერთს ინდოელთაგანს, აბა შეიმელ და ეგ მართულები გაასწორეო. მივიდა თურმე ინდოელი, ნახა, რომ ხელები ეკრუნჩხებოდა და თავი დაანება. რაკი ერთმა ინდოელმა სცადა, გენერალმა უბრძანა, რომ ეს ამბავი საიდუმლოდ შეინახე და ნურავის ეტყვიო. ამ ოსტატობამ მოაჯადოვა ინდოელები. ინდოელებმა ეს საიდუმლო ვერ შეინახეს, ერთმანერთს გარდასცეს და ამ გვარად დეპეშა ხელ-შეუხებელი დარჩა თურმე.

— ჩიკაგოს პოლიციას ანარხისტებისათვის ნება მიუცია დასჯილ ანარხისტთა გვამი გაეცილებინათ, მხოლოდ იმ პირობით, რომ არავითარიმე ბაირაღი არ გაიყოლონ თანა, სიტყვები არ წარმოსთქვან დასაფლავების დროს და უწესოება არაფერი ჩაიდინონ. რათა ანარხისტებისათვის ხელი შეეშალათ, რომ ერთად არ შეიყარნენ და უწესოება არა მოახდინონ-რაო, პოლიციას განკარგულება მოუხდენია და საჯარო დარბაზი დაუხურავს, მაგრამ ამისდა მიუხედავად 300 ანარხისტი შეყრილა სხვა სადგომში. ანარხისტები ჰქადაგებდნენ თურმე, რომ ხვენთა მოძმეთა დასჯა ილინოის გუბერნატორსა, მოსამართლეებსა, ნაფიც-მსაჯულთა და ჯალათს გაზღვევინოთო. დასაფლავებაზე დიდ-ძალი ხალხი შეყრილა და ამათ შორის ასი გერმანელი გიმნაზიის მოსწავლე ყოფილა. კუბოები მორთული იყო თურმე ყვავილებით, წითელის ლენტებით და წითელისავე ბაირაღებით. ბევრს მანდილოსნებს წითელი კაბები ჩაეცვათ. სასაფლაოზე დიდ-ძალი სიტყვები წარმოითქვა და ამ სიტყვებში ჰკილავდნენ და ჰკიცხავდნენ თურმე მთავრობასა.

— ერთის საფრანგეთის პატარა ქალაქის მოსამართლეს, ექიმს და თავისუფალს მოაზრეს თავის გარდაცვალებულ მეუღლის საფლავის ქვაზე შემდეგი ზედწარწერა გაუკეთებინებია. „აქა მევს ის მასალა, რომლისაგანაც შესდგებოდა ესადა-ეს ქალბატონი; ამ ქ-ნმა თავის ცხოვრების აზრი 20 ოქტომბერს 1887 წელს დაჰკარგა“.

— ლონდონში გამოჩენილა ერთი ვიღაც ნოქარი, რომელიც სახით ძალიან მიემსგავსება თურმე მოცარტსა. „დონჟუანის“ იუბილეის გამო ერთმა სამუსიკო საზოგადოებამ ცხოველი სურათები გამართა თურმე და ცხოველ სურათებში მონაწილეობას იღებდა ზემოხსენებული ნოქარი მოცარტის სახელით. ეხლა ეს ნოქარი მოდაში შესულა, კეთილშობილნი მანდილოსანნი იპატიჟებენ თურმე მოცარტ II სახელით და თითო დაპატიჟებაზე 100 მან. აძლევენ. ამ დღეებში ეს ნოქარი წარუდგენიათ დედოფალ ვიქტორიასათვის, რომელიც დიდი თაყვანის-მცემელი იყო მოცარტ I-სა.

— ვარშავში განუზრახავთ ისეთი გაზეთი გამოსცენ, რომელშიაც სულ გარდაცვალებულთა ნეკროლოგები იქნება დაბეჭდილი. ბ-ნთ ნასელსკისა და შუმანს განუზრახავთ ეს გამოცემა და სახელად „გლოვის ამბები“ უნდათ დაარქვან. ამ გაზეთში დაიბეჭდება აგრეთვე გარდაცვალებულთა სურათები. გაზეთის გამოცემის მსურველთ მწერლობის საქმეთა მთავარ-სამმართველოში თხოვნა უკვე შეუტანიათ.

— მაროკკოს სულთანის ჰარამხანაში ამ დღეებში ერთი ჰარამხანის ქალთაგანი დასუსჯიათ. სულთანი ამას წინად ავად გახდა; ავადმყოფობა მიაწერეს იმ გარემოებას, რომ ერთს ტუნისელს ქალს მოუწამლავს სულთანი, რადგან სულთანი ბოლოს დროს ამ ქალს ყურადღებას აღარ აქცევდაო. მეკინეციდგან, სადაც ამ ჟამად ავადმყოფი სულთანი წევს, იწერებიან, რომ სულთანის მომწამვლელი მეტის-მეტად მშვენიერი და ლამაზი ქალია; სულთანის ბრძანებისამებრ ორმა ხოჯამ დაარჩვეს და კლდე-ღრეში გადაგდეს ქალის დარჩობილი გვამიო. ჰარამხანის ზოგიერთი სხვა ქალები, რომელთაც თავის მეგობარ ქალის განზრახვა სცოდნიათ, ჰარამხანიდგან გაუყრიათ და სასახლის მოდარაჯე ავიცრებისათვის უჩუქებიათ.

— ერთს კაცს შტიფელიცში ჰიპნოტით დაუძინებია ამას წინად ერთი ქალი და უკითხავს: დარაჯის ბრაუნის მკვლელები ვინ არიანო? მძინარე ქალს უპასუხნია, რომ ბრაუნის მკვლელები ოთხნივ ერთად ცხოვრობენ ამა-და-ამ ქუჩასა და სახლშიო. ამ კაცს ჩუმა-ჩუმიაბელ პოლიციისათვის შეუტყობინებია ეს ამბავი, პოლიცია მისულა ქალის მიერ დასახელებულ სახლში და აღმოჩენილა, რომ იმ სახლს ის-ის არის აშენებენ თურმე.

გასართობი

რასაც არ მოიგონებს ადამიანი, ის არის საკვირველი, თორემ რასაც მოიგონებს, ის ხომ საკვირველი აღარ არის. მაგრამ რა იქნება ისეთი, რომ ადამიანს იქნამდე გონება არ მიუწვდეს, იმ საქმეს გონების თვალი არ ჩაუტაროს ძარღვებში და ადამიანის მოქნილმა ხელმა არ გააკეთოს. თითქმის დღე უოველ იგონებენ ისეთს მაშინებს, რომ ეს მაშინა ადამიანის საქმეს ადამიანზედ უკეთ აკეთებს, სამი-ოთხის კაცის სამუშაოს თითონა კისრულობს და ნაკისრი აღსრულებაში მოჰყავს კიდეც. მაგალითებრ, პარიჟში უკვე შემოუღიათ ესრედ წოდებული ტაბლის რკინის გზა, ელექტრონის შემწეობით მოსიარულე. გაშლილს ტაბლაზედ სხვათა შორის გაუვანილია რკინის გზის ლიანდაგი; ეს ლიანდაგი ხის მშვენიერს ფეხებზეა დაყენებული. ამ ლიანდაგზე დადის პაწაწა ვაგონები ბაქნებითურთ, მიაქვს სტუმრებთან ახალი საჭმელი და ცარიელ თეფშებს აგროვებს. ლიანდაგი გაყვანილია ტაბლიდგან სამზარეულომდე, ან საკუჭნაომდე, სადაც ვაგონებს სცლიან და შიგ ახალს საქონელს აწყობენ. რკინის გზის სიარული ელექტრონის ღილზეა დამოკიდებული და სტუმართ ისა ჰმასპინძლობს, ვინც უფრო ახლოა ზის ამ ღილთან.

ეს კიდევ არაფერი. ეს პაწაწა რკინის გზაა, რომლის ვაგონები ნელ-ნელა მოძრაობენ. საკრამენტოში, ამერიკაშია, ერთს სასტუმროს პატრონს თავის სასტუმროში ელექტრონის მოსიარულე რკინის გზა შემოუღია; ამ სასტუმროში უველა მუშტარს შეუძლიან ცალკე, საგანგებო მატარებელი მოითხოვოს. მუშტარი შედის სასტუმროში, სადაც თორმეტი ტაბლა დგას; თითო ტაბლაზე ხუთი კაცი მოთავსდება. თითოეულს ტაბლაზე აწყვია საჭმელების სია. მუშტარი ამოირჩევს ამ სიაში მოხსენებულს რომელსამე საჭმელს, აგდებს ლითონის ხონჩაზე, რომელიც იქვე ტაბლაზედა დევს, და ხელს დააჭერს ელექტრონის ღილს; ეს ხონჩა რკინის გზით მიდის სამზარეულოში, თან საჭმელების სია მიაქვს და იქიდგან მომზადებულის საჭმელითა ბრუნდება უკან. უველა ეს ამბავი საჩქაროდ სწარმოებს, არავითარიმე ხმაურობა არ გააქვს და ამასთან ისე რიგიანად და წესიერად მოაქვს პაწაწა რკინის გზას საჭმელი, რომ მატარებელზედ დადგმული სავსე ჭიქა შამპანურის ღვინოსი, ან წყლისა ერთი წვეთი არ დაიქცევა და ამას ხომ ძალიან მოხერხებული მსახურიც-კი ვერ შეიძლებს ხოლმე. რაღა თქმა უნდა, რომ სასტუმროში მსახურთა ფეხი არა ჩანს, რადგან სრულიად საჭიროენი არ არიან. სასტუმროს მუშტარი პურსა სჭამს, წამოდგება და თავზე მსახური არ დაადგება მოვალესავით ჩარა-ჩარა, მაჩუქე რამეო. ამ მსახურთა ფულის თხოვნისაგან ხომ უველას თავი მობეზრებული აქვს. ამ გვარად ამ ახალმა მოგონილმა პაწია რკინის გზამაც პირში გამოაცალა ლუკმა დიდ-ძალ ხალხსა, რომელნიც სასტუმროებში მსახურებენ. ეს უქმად მჭამელი ხალხი ეხლა უფრო ჯაფიანს საქმეს მოჰკიდებს ხელსა და სხვებს არ დააწვება კისერზედ.

დეპეშა

11 ნოემბერი

სტამბოლი. სულთანი იმ აზრისაა, რომ არავითარსამე გარდაწყვეტილებას არ დავადგები ბოლგარიისა და ეგვიპტის საქმის გამო იმ დრომდე, ვიდრე ჩემის ბერლინელ ელჩისაგან ამბავი არ მომივა ხელმწიფე იმპერატორისა და იმპერატორის ვილჰელმის ერთმანერთის ნახვაზედაო. ეჭვი არ არის, რომ იმპერატორები ნახვის დროს ერთმანერთს დაარწმუნებდნენ, ვითომ ორივენი მშვიდობიანობის დაცვას იყვნენ მოწადინებულნი.

სხვა-და-სხვა ხმა დადის იმის გამო, ვითომ ავსტრია ურჩევს სულთანს, რომ პრინცი ფერდინანდი ბოლგარიის მთავრად აღიაროს; ამას იმასაც უმატებენ, რომ ამ გარემოებას ინგლისიც კეთილის თვალით უყურებსო. ამასთან უნდა ვთქვათ, რომ ეს ხმები საიმისოდ სარწმუნო არ არის.

სოფია. ბოლგარიის საერო კრების წევრთა უმეტესობამ მოილაპარაკა და გარდასწყვიტა, რომ კრებაში წინადადება შეიტანოთ, რათა დევნა დაუწყონ კარაველოვსა, ცანკოვსა და ნიკიფოროვსაო.

პეტერბურგის ბირჟა, 10-ს ნოემბერს.

ფ ა ს ე ბ ი:

	მყიდვე-ლის ფასი	გამყიდ-ველის ფასი	გაყიდუ-ლის ფასი
	მან. კ.	მან. კ.	მან. კ.
ხუთ-მანათიანი ოქრო	— ›	— ›	8 97
ტამოჟნის კუპონები	— ›	— ›	$179^3/_4$
მანათიანი ვერცხლის ფული	— ›	— ›	1 32
5% პირველის შინაგანის სესხის მოგებიანი ბილეთი	— ›	— ›	266
— მეორისა	— ›	— ›	$237^1/_2$
გირავნობ. ფურცელნი:			
ტფილისის ბანკისა	— ›	— ›	— ›
ქუთაისის ბანკისა	— ›	— ›	— ›
ტფილისის საურთიერთო ნდობის საზოგადოებისა	— ›	— ›	— ›

საკალენდარო ცნობანი

ქრისტეს აქეთ ჩყპზ (1887) წელიწადია. ქვეყნის შექმნიდამ **7395**.

ძველი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქორონიკონი—უოთ=479 წელია. დაიწყო 1408 წ. და თავდება 1940 წ.

ახალი ინდიქტიონი მე-4, ამისი ქორონიკონი—მგ=43 წელიწადია. დაიწყო 1844 წ. და თავდება 2376 წ.

1887 წლის ზედ-ნადები—14.

ნოემბერი 30 დღით არის

13 დღე პარასკევი. წმ. იოანე ოქროპირისა და წმ. მოწ. ანტონისა. კათოლ. წმ. ალმს. სტანისლავ კოსტკასი. სომეხ. მარხვაა. მუსულ. მე-11 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—სტავროპოლის დაარსდა სასულიერო სემინარია, 1846 წ.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—47. ტფილისში მზე ამოდის 7—0, ჩადის 4—34. მთვარე 11 დღისაა.

14 დღე შაბათი. წმ. მოციქ. ფილიპესი და იუსტინიანე მეფისა. აღების ღამე შობის მარხვისა. კათოლ. წმ. მოწ. პაპა მარტინესი. სომეხ. მოციქ. ანდრიასი და ფილიპესი. მუსულ. მე-12 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა. დაბადება და გარდაცვლა წინასწარ-მეტყველისა მაჰმედისა (სუნიტ.).—დაბადება მისის დიდებულების იმპერატორის მეუღლის მარია თეოდორეს ასულისა, 1847 წ.—ზაქათალაში გენ. ვულიაკოვს ძეგლი აუგეს, 1845 წ.—თ. ანდრონიკაშვილმა გაიმარჯვა ოსმალებზე ახალციხესთან და გამარჯვებულს დარჩა ბანაკი მტრისა, 11 ზარბაზანი და მრავალი ქონება, 1853 წ.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—47. ტფილისში მზე ამოდის 7—1, ჩადის 4—33. მთვარე 12 დღისაა.

15 დღე კვირა. წმ. გურიასი, სამონისა და აბიბოსი. დაწყება შობის მარხვისა. კათოლ. წმ. ქალწ. გერტრუდასი. სომეხ. აღების ღამე ჰისნაკის მარხვისა. მუსულ. მე-13 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—48. ტფილისში მზე ამოდის 7—2, ჩადის 4—32. მთვარე 13 დღისაა.

16 დღე ორშაბათი. წმ. მოციქულ-მახარებელ მათესი. კათოლ. წმ. ალმსარ. დიდაკასი. მუსულ. მე-14 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—48. ტფილისში მზე ამოდის 7—3, ჩადის 4—32. მთვარე 14 დღისაა.

17 დღე სამშაბათი. წმ. გრიგოლ საკვირველ-მოქმედისა, მოწ. გობრონისა და 133 სხ. კათოლ. ქალწ. მოწ. დედოფ. სალომესა. მუსულ. მე-15 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა. სიკვდილი ეზიდასი.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—49. ტფილისში მზე ამოდის 7—5, ჩადის 4—31. მთვარე 15 დღისაა.

18 დღე ოთხშაბათი. წმ. პლატონისა, რომანოსისა და მეზვერე ზაქესი. კათოლ. წმ. მოციქულთა პეტრესი და პავლეს ეკკლესიის კურთხევა. სომეხ. მე-3 დღე ჰისნაკის მარხვისა. მუსულ. მე-16 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—49. ტფილისში მზე ამოდის 7—6, ჩადის 4—31. მთვარე 16 დღისაა.

19 დღე ხუთშაბათი. წინ. - მეტყ. ავდიასი, ღირსისა ვარლამისა, იოასეფისა და წმ. ილარიონისა. კათოლ. წმ. დედოფალ ელისაბედისა. მუსულ. მე-17 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტფილისში მზე ამოდის 7—7, ჩადის 4—31. მთვარე 17 დღისაა.

20 დღე პარასკევი. ღირსისა გრიგოლისა. კათოლ. წმ. აღმსარ. ფელიქს ვალისელისა. სომეხ. ნახატონაქი. მუსულ. მე-18 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტფილისში მზე ამოდის 7—8, ჩადის 4—30. მთვარე 18 დღისაა.

21 დღე შაბათი. ტაძრად მიყვანა წმ. ღვთის-მშობლისა მარიამისა. ესევე ფრანგთა და სომეხთათვისაც. მუსულ. მე-19 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტფილისში მზე ამოდის 7—9, ჩადის 4—30. მთვარე 19 დღისაა.

22 დღე კვირა. წმ. ფილიმონ მოციქულისა. კათოლ. ქალწ.-მოწ. ცეცილიასი. მუსულ. მე-20 რიცხვი თვისა რებიულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტფილისში მზე ამოდის 7—10, ჩადის 4—30. მთვარე 20 დღისაა.

23 დღე ორშაბათი. წმ. ეპისკ. ანფილოქესი. კათოლ. წმ.-მოწ. პაპა კლიმენტისა. სომეხ. წმ. ქალწ. იულიანასი და ვასილისასი. მუსულ. მე-21 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ტფილისის საურთიერთო ნდობის საზოგადოების წესდება უმაღლესად დამტკიცებულ იქმნა, 1871 წ.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტფილისში მზე ამოდის 7—11, ჩადის 4—30. მთვარე 21 დღისაა.

24 დღე სამშაბათი. დიდის ქალწ.-მოწ. ეკატერინასა და ავგუსტასი დედოფ. კათოლ. წმ. იოანესი. სომეხ. წმ. ლუკიანე მღვდელისა და სხვათა. მუსულ. მე-22 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—51. ტფილისში მზე ამოდის 7—12, ჩადის 4—30. მთვარე 22 დღისაა.

25 დღე ოთხშაბათი. წმ. კლიმენტისა. კათოლ. წმ. ქალწ.-მოწ. ეკატერინესი. სომეხ. მარხვაა. მუსულ. მე-23 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—51. ტფილისში მზე ამოდის 7—13, ჩადის 4—30. მთვარე 23 დღისაა.

26 დღე ხუთშაბათი. წმ. ავლიპი მესვეტისა. კათოლ. წმ. ეპის. აღმსარ. გრიგოლ საკვირველ-მოქმედისა. სომეხ. წმ. კლიმენტისა და ბაგრატ ეპისკოპოსისა. მუსულ. მე-24 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—52. ტფილისში მზე ამოდის 7—14, ჩადის 4—30. მთვარე 24 დღისაა.

27 დღე პარასკევი. მოწ. იაკობ სპარსელისა. სომეხ. ნახატონაქი. მუსულ. მე-25 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—52. ტფილისში მზე ამოდის 7—15, ჩადის 4—30. მთვარე 25 დღისაა.

28 დღე შაბათი. წმ. მოწ. სტეფანესი, ვასილისა და სხვათა. კათოლ. სალამოს ღვთის-მსახურება წმ. ანდრია მოციქულისა. სომეხ. წმ. მოციქულ და პირველ განმანათლებელ სომეხთა თადეოსისა და ბართოლომესი. მუსულ. მე-26 რიცხვი თვისა რები-ულ-ევველისა, 1305 წ. ჰიჯრისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—53. ტფილისში მზე ამოდის 7—16, ჩადის 4—30. მთვარე 26 დღისაა.

გამოსადეგი ცნობანი

ნიხრი

1 ნოემბრიდამ 1 დეკემბრამდე.

თეთრი პური რუსული 1 გირ.	5	კაპ.
პური 1-ის ხარისხისა	3	›
› 2 ›	$2^1/_2$	›
თონის წითელი პური 1-ის ხარის.	5	›
› › 2—	$3^1/_2$	›
› › 3 ›	3	
ჯვარის მამის პურის ლავაში		
1-ლის ხარისხისა	5	›
მე-2 ხარისხისა	4	›
მე-3 —	›	›
ცხვრის ხორცი 1-ლის ხარისხისა.	7	›
› 2 ›	6	›
სუკი	13	›
ძროხის ხორცი	7	›
ღორის ხორცი 1-ის ხარისხისა.	7	›
› 2 ›	6	›

მიმოსვლა ცეცხლის გემებისა შავს ზღვაზედ.

ბათუმიდამ გადის: ხუთშაბათობით ნაშუადღევის 4 საათზედ მოკლე გზით და ნოვოროსიისკსა და კერჩში შეივლის.

შაბათობით საღამოს 8 საათზე შორის გზით (უველა ნავთ-სადგურებში შეივლის).

კვირაობით საღამოთი, საზღვარ გარედ, სტამბოლამდე მიდის.

ბათუმში მოდის ოდესიდამ: სამშაბათობით შუა-დამისას შორის გზით.

პარასკევობით დილით ოდესიდამ მოკლეს გზით (კერჩსა და ნოვოროსიისკში შესვლით).

შაბათობით დილით სტამბოლიდამ

ფოთიდამ ბათუმში მოდის: სამშაბათობით—იმის შემდეგ, როცა სოხუმიდამ მოდის გემი შორის გზით. ხუთშაბათობით—დილის 9 საათზე და მიასწრობს მოკლეს გზით მოსიარულე კავკასიისა და ყირიმის გემსა.

შაბათობით დილის 9 საათზე და მიასწრობს შორის გზით მოსიარულე კავკასია-ყირიმისა და რუმელია-ანატოლიისკენ წამსვლელს გემებს.

ბათუმიდამ ფოთს მიდის პარასკევობითა და კვირაობით. რაკი გემა მოვა ფოთიდამ, ბათუმის სააგენტოსიდასწყვეტს ხოლმე, როდის წავა უკან.

ამას გარდა ყოველ-კვირა ფოთში მოდიან ოდესიდამ და ყირიმ-კავკასიის ნავთ-სადგურებიდამ გადაწყვეტილს ვადაზე გემები.

კვირაობით, საღამოზე და სამშაბათს ბათუმისკენ მიდიან, რაკი თავის საქმეებს გაათავებენ. მერე ბათუმიდამ პარასკევობით მიდიან ყირიმ-კავკასიის ნავთ-სადგურებისკენ, ხოლო თუ საჭიროა, ფოთშიაც შეივლიან ხოლმე.

რუსეთის სანავოსნო საზოგადოების სააგენტო იმყოფება სასახლის ქუჩაზე, აწყრუნისეულს ქარვასლაში, № 101.

კერძო განცხადებანი

წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარია და წიგნთ-საცავი ღიაა ყოველ-დღე 11—2 საათამდე შუა-დღის უკან; ხოლო კვირა-უქმეობით 12—1 საათამდე.

ქართული სამკითხველო წიგნთ-საკითხავი, რომელიც იმყოფება ბაზრის ქუჩაზე, იარმუკის ბოლოში, მე-14 №-ში, ღიაა ყოველ-დღე ნაშუადღევის 4 საათიდამ 9 საათამდე. წიგნთ-საკითხავში შესვლა და წიგნების იქვე კითხვა, თუ გარედ წაღება, შეუძლიან ყველა წოდების კაცს. წიგნის კითხვისათვის არავის არავითარი ფასი არ გამოერთმევა.

ქართველთა-შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების კანცელარიაში სასახლის ქუჩაზე, სარაჯოვის სახლში (Дворцовая ул. домъ Сараджева) ისყიდება შემდეგი ახლად შემენილი წიგნები:

	მ.	კ.
დედა-ენა, ი. გოგებაშვილისა	„	30
ბუნების კარი, მისივე	„	75
კოკორი, მისივე	„	10
კონა, მისივე	„	50
ხომლი, მისივე	„	30
კუნწულა, მისივე	„	40
დედანი, მისივე	„	30
შალვას თავ-გარდასავალი, გად. ცისკელისა	„	20
ლექსნი ალ. ჭავჭავაძისა	„	30
თხზულებანი ანტონოვისა	1	„
მეფე ლირი, შექსპირისა, ნათარგ. ი. მაჩაბლისა და ი. ჭავჭავაძისა	„	60
სამ-გვარი სიყვარული, აკაკისა	„	30
კახეთის ისტორია, დ. ბაქრაძის რედაქციით	3	„
მშობლი სიტყვა	„	20
ნაკვესი	„	20
ქართული მწერლობა:		
1) გურამიშვილი	„	
2) საბა სულხან ორბელიანი.	„	

ტფილისის სათავად-აზნაურო საადგილ-მამულო ბანკისაგან.

გამგეობა ტფილისის თავად-აზნაურთა ბანკისა თებერვლის 17 1881 წ. დამტკიცებულ წესდების მე-15 § ძალით აცხადებს, რომ დეკემბრის 12 ამ 1887 წ., შუადღის 12 ს-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თხედ, ტფილისში, ბანკის სადგომში, ფრეილინის ქუჩაზედ, არწრუნისეულ სახლებში, გაისყიდება უძრავი ქონება ვაჭრობის განუმეორებლად (უპერეტორჟკოდ) ქვემოდ მოხსენებულ პირთა, რომელთაც თავის დროზედ არ შემოუტანიათ ხვედრი ფული, როგორც დაწესებულია ბანკის წესდების 13, 14, 15, 17, 18 და 19 პარაგრაფებით.

ა) არა ურთიერთობრივის თავდებობით გაცემული სესხები

I ქალაქის მამულები

პოლტარაცკი, ივანე ეგნატეს ძე: ორი ორ სართულიანი ქვითკირის სახლი ორის ფლიგელით და შენობით, მიწა ზომით $321\frac{2}{3}$ ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. თბილისში, 1 განყ. 1 ნაწილში, ოლგას ქუჩაზე, თავნი ვალი 20,045 მან. 32 კაპ. შემოსატანი 2287 მან. 60 კაპ. სულ 22,332 მან. 93 კაპ.

ამატუნი, ნაპოლეონ ივანეს ძე: 1) ორ სართულიანი ქვითკირის სახლი ერთ-სართულიანის ფლიგელით, თავის სარდაფით და ორ-სართულიანის სამოსამსახუროთი, და 2) ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი. მიწის ზომა 704 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. თბილისში 1 განყ. მე-4 ნაწილში, ველიამინოვის ქუჩაზე, თავნი ვალი 51,423 მან. 29 კაპ. შემოსატანი 6572 მან. 76 კაპ. სულ 57,996 მან. 5 კაპ.

ტერ-შმავანოვი, ნიკოლოზ ივანეს ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ფლიგელით, ყველა თავის მოწყობილობით და 87 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ქ. თბილისში, 1 განყოფილებაში, მე-6 ნაწილში, მოლნინისა და ბებუთოვის ქუჩაზე, № 21. თავნი ვალი 7304 მან. 61 კაპ. შემოსატანი 439 მან. 30 კაპ. სულ 7743 მან. 91 კაპ.

ერისთავისა, ილიტა დიმიტრის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ხეხილის ბაღი, 500 კვად. საჟ. მიწით ქ. გორში. თავნი ვალი 7418 მან. 17 კაპ. შესავს. გარდასახდი 582 მან. 1 კაპ. სულ 8000 მ. 18 კაპ.

ციციშვილისა, დავით ივანეს ძისა: მიწა 300 კვ. საჟ. 11 ნაწილში, 2 განყოფილებაში, ქ. თბილისში. თავნი ვალი 1018 მან. 59 კაპ. შეს. გარ 67 მან. 24 კაპ. სულ 1085 მან. 83 კაპ.

თამამშოვი, ალექსანდრე სოლომონის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სამის წყაროთი, ყოველისავე მოწყობილობით და ხეხილიანის ბაღით, ზომით 3 დეს. 350 ოთხ-კუთხი საჟ. 9 ნაწილში, 1 განყოფილებაში ქ. ტფილისში, კრწანისს. თავნი ვალი 2312 მან. 83 კაპ. შეს. გარ. 205 მან. 72 კაპ. სულ 2518 მან. 57 კაპ.

ყაღამქაროვი, გრიგოლ ნაზარეთის ძე: ორი სახლი, ერთი ერთ-სართულიანი და მეორე ორ-სართულიანი ფლიგელით, ზომით 196 საჟ. 3 არშ. ოთხ-კუთხი, ქ. ახალციხის ახალს ნაწილში. თავნი ვალი 4058 მან. 12 კაპ. შესავ. გარდ 248 მან. 50 კაპ. სულ 4206 მან. 62 კაპ.

გოგსაძე, ეკატერინე დიმიტრის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილობით და მიწა 166 ოთხ-კუთხი საჟ. 1 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. თბილისს. თავნი ვალი 4359 მან. 33 კაპ. შემოსატანი 358 მან. 20 კაპ. სულ 4717 მან. 53 კაპ.

მირიმანოვი, დავით იაკობის ძე: სამ სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორ-სართულიანი ქვითკირის ფლიგ. მიწისა ზომა $111\frac{1}{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ. 11 ნაწ. 2 განყოფილებაში ქ თბილისს ელისავეტის ქუჩ. თავნი ვალი 14,836 მან. შემოსატანი 1203 მ.ნ. 70 კაპ. სულ 16039 მან. 70 კაპ.

მირიანოვისა, მარიამ იაკობის ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და აბანო, მიწა ზომით 168 ოთხ-კუთხი საჟ., ქ. გორში. თავნი 3783 მან. 14 კაპ. შემოსატანი 293 მან. 20 კაპ. სულ 4076 მან. 34 კ.

გლახაშვილი, (მეტეხელოვი) ბესო ანდრიას ძე: ერთ-სართულიანი სახლი ერთ-სართულიანისავე ფლიგელით და მიწა $48\frac{1}{2}$ ოთხ-კუთხი საჟენი ქ. ტფილისში მეორე განყოფილებაში, კუკიაში. თავნი ვალი 907 მ. 94 კ. შემოსატანი 88 მ. 14 კაპ. სულ 996 მ. 8 კ.

გედევანოვისა, ეკატერინე ივანეს ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველისავე მოწყობილებით და მიწა ზომით 89 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისში, მე-11 ნაწილში, მე-2. განყოფ. ავჭალის ქუჩაზედ სახლის №-რი 481. თავნი ვალი 5606 მან. 3 კაპ. შემოსატანი. 464 მან. 32 კ. სულ 6070 მ. 35 კ.

ტერ-ოჰანეზოვი, სერგო ოსეფას ძე: 1) სამ-სართულიანის ქვითკირის სახლი სამ-სართულიანი ფლიგელით და 2) ორ-სართულიანი სახლი სარდაფით; მიწა ზომით სულ $279\frac{1}{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ. მე-10 ნაწილ. მე-2 განყოფილებაში ქ. ტფილისს. თავნი ვალი 25951 მ. 45 კ. შემოსატანი 648 მ. 14 კ. სულ 26599 მ. 59 კაპ.

გაბაშვილი, ალექსანდრე ზაქარიას, ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და ფლიგელით და ორ-სართულიანი მიშენებული სახლი, 160 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით. ქ. ტფილისში I განყოფილებაში, I ნაწილში, მოსკოვის ქუჩაზედ. თავნი ვალი 5868 მან. 86 კაპ. შესავს გარდ. 271 მან. 52 კაპ. სულ 6140 მან. 38 კაპ.

ჭრელაშვილი, გრიგოლ დავითის ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ბაღითა. მიწის ზომა ოთხი დესიატინა. ტფილისში, ნავთლუღს, 2 განყ. 16 ნაწ. თავნი ვალი 1483 მ. 63 კაპ. შესასრულ. გარდასახ. 157 მან. 58 კაპ. სულ 1641 მან. 21 კაპ.

ბაინდუროვი, ბუღდან იაკობის ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა $39\frac{1}{2}$ ოთხ კუთხი საჟ. ქ. ტფილისში, 1 განყ. მე-6 უბანში. თავნი ვალი 1780 მან. 35 კაპ. შესასრული გარდასახადი 102 მან. 22 კაპ. სულ 1882 მან. 57 კაპ.

ჭავჭავაძე, გიორგი მელქისედეკის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა 2,100 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. თელავს. თავნი ვალი 3560 მან. 64 კაპ. შემოსატანი 281 მან. 59 კაპ. სულ 3842 მან. 23 კაპ.

II სოფლის მამულები

ხიმშიაშვილები, ნიკოლოზ, ნინო და მარიამ გიორგის ასული და ეკატერინე ბეჟანის ასული: სახნავი და სათიბი მიწა ზომით 653 დესიატინა 1820 ოთხ-კუთხი საჟენი თბილისის გუბერნიაში, თელავის მაზრაში, ანტონის-ხევში. თავნი ვალი 4177 მან. 68 კაპ. შემოსატანი 251 მან. 88 კაპ. სულ 4429 მ. 56 კ.

ნაზარბეგოვი, სოლომონ გრიგოლის ძე: სახნავი, სათიბი და საძოვარი ადგილი ზომით 548 დესიატინა 1837 ოთხ-კუთხი საჟენი. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფელ ყიჩიკში. თავნი ვალი 7426 მ. 46 კაპ. შემოსატანი 400 მან. 46 კ. სულ 7826 მან. 92 კაპ.

ვახვახოვისა, ეკატერინე გიორგის ასული: სახნავი ადგილები და ტყე, ზომით 308 დესიატ. 555 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრაში. სოფ. კონდოლას. თავნი ვალი 2824 მან. 39 კ. შესავს. გარდას. 137 მან. 20 კ. სულ 2961 მ. 59 კაპ.

ქანანოვი, გიორგი ზურაბის ძე: სახნავ-სათესი, სახლ-კარის ადგილები შენობებით და ვენახი, რომელთაც 151 დეს. 300 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწა უკირავთ თბილისის გუბერნიაში, გორის მაზრის სოფ. ბრეთში. თავნი ვალი 8395 მან. 42 კაპ., შემოსატანი 534 მან. 20 კაპ. სულ 8929 მან. 62 კაპ.

ბარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგოლის ძე: სახნავი, სათიბი, საბოსტნე, საბაღე ადგილები და ტყე 858 დესეტ. 380 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. დიდ-წერახეში. თავნი ვალი 4686 მან. 5 კაპ. შემოსატანი 272 მან. 16 კაპ. სულ 4958 მან. 21 კაპ.

გურესელიძისა, ანასტასია გრიგოლის ასული: სახნავ-სათიბი და საძოვარი ადგილები და ტყე ზომით 104 დესიატ. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თბილისის მაზრაში, აგ. ბოგვში. თავნი ვალი 2811 მან. 62 კაპ. შემოსატანი 317 მან. 80 კაპ. სულ 3129 მან. 42 კაპ.

თარხან-მოურავი, დავით იორამის ძე: სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 525 დესიატ. და 876, ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, ტფილისისა და გორის მაზრებში სოფელთ ახალ-ქალაქისა და კავთიხევის მახლობლად და აგ. მანგლისში. თავნი ვალი 6589 მან. 77 კაპ., შემოსატანი 307 მ. 98 კ. სულ 6897 მან. 75 კაპ.

თოფჩიევი, ხანუმა ყიზი-ხანუმა (დღეს ზეინალოვებისა): სახნავი, სათიბი და საბაღე ადგილები 388 დეს. 250 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, შულავერის ადმინისტრაციულ განყოფილებაში, ახალ-მაღმულუს საპრისტაოში. თავნი ვალი 4707 მან. 32 კაპ. შემოსატანი 222 მან. სულ 4929 მან. 32 კაპ.

მელიქოვი, მიხეილ ივანეს ძე: სახნავი, სათიბი და ტყე, 1041 დეს. 500 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. არაბატალა, ფალიან-თაქიანი და სხვანი. თავნი ვალი 7564 მან. 76 კაპ. შემოსატანი 456 მან. 38 კაპ. სულ 8021 მან. 14 კაპ.

ორბელიანი, ვახტანგ ვახტანგის ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე 1292 დეს. 1600 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. აბულმუყში. თავნი ვალი 5697 მან. 65 კაპ. შემოსატანი 342 მან. 40 კაპ. სულ 6040 მან. 5 კაპ.

ამილახვარი, ზაქარია ალექსანდრეს ძე, ქეთევან ქრისტეფორეს ასული და ტაზიევისა, მარიამ ალექსანდრეს ასული: სახნავი და სამოსახლო ადგილები, ზომით 33 დეს. 320 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. გორის მაზრას, სოფ. გრაკალში. თავნი ვალი 1412 მან. 19 კაპ. შესავსებელი გარ. 73 მან. 60 კაპ. სულ 1485 მან. 79 კაპ.

ციციშვილი, დავით ივანეს ძე: სახნავი და სათიბი ადგილები, ვენახი და შენობები 87 დესიატ. 960 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, სოფ. ქვემო-ნიჩბისში. თავნი ვალი 3847 მან. 45 კაპ. შემოსატანი 174 მან. 30 კაპ. სულ 4021 მან. 75 კაპ.

ერისთავი, ესტატე მირმანოზის ძე: სახნავი და საძოვარი ადგილები 280 დეს. 2006 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ს. ახსისში. თავნი ვალი 7694 მან. 60 კაპ. შემოსატანი 495 მან. სულ 8189 მან. 60 კაპ.

აბაშიძე, ზურაბ დავითის-ძე: სახნავი ადგილები, ზომით 1000 დეს. ტფილისის გუბერნიასა და ბორჩალოს მაზრას, სოფ. ხანჯა-გასლოს და მამჯაველოს. თავნი ვალი 5770 მან. 99 კაპ. შესავს. გარდ. 398 მ. 42 კაპ. სულ 6169 მან. 41 კაპ.

პოლტარაცკი, ივანე ეგნატეს ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებით, სამზარეულოებით და სხვა შენობებით, ეზოთი, წყაროს წყლით და ერთ დესეტინამდინ მიწით. თბილისის გუბ. და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში. თავნი ვალი 1903 მან. 66 კაპ. შემოსატანი 145 მან. 62 კაპ. სულ 2049 მან. 28 კაპ.

წერეთელი, ბაგრატ მიხეილის ძე: საძოვარი ადგილები და ტყე 1020 დეს. 1920 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით. თბილისის გუბ. და მაზრაში, სოფ. ზემო-ხოდაშენთან. თავნი ვალი 8398 მან. 91 კაპ. შემოსატანი 513 მან. 82 კაპ. სულ 8912 მან. 73 კაპ.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის ძე: სახნავი, საძოვარი და სამოსახლო მიწა 148 დეს. 1860 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. და მაზრაში, სოფ. ოკროყანაში. თავნი ვალი 5249 მან. 14 კაპ. შემოსატანი 354 მან. 69 კ. სულ 5603 მან. 83 კაპ.

ავსარქისოვი, ფარსადან იაკულის ძე; იარალოვი სერგეი ივანეს ძე და ფირო და მელქისედეკ ოსეფის ძენი: სახნავი-სათიბი და საძოვარი ადგილი 673 დესიატ. 866 ოთხ-კუთხი საჟ. ტბილ. გუბ., გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 12440 მან. 56 კაპ. შემოსატანი 545 მან. 99 კაპ. სულ 12986 მან. 55 კ.

იარალოვი, სერგეი ივანეს ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვარი და ტყე, 426 დეს. 1873 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ., გორის მაზრაში, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 8612 მან. 70 კაპ. შემოსატანი 466 მან. 43 კაპ. სულ 9079 მან. 13 კაპ.

მეჩეთოვები, დარჩო იაგორის ძე, ნინო დარჩოს ასული ცეცაძე, ანდრია ზაზიევი და სხვანი: სახნავი და საბალახე ადგილები 151 დეს. 1756 ოთხ-კუთხი საჟ. თბილისის გუბ. გორის მაზრაში, სოფ. ნაწრეთში. თავნი ვალი 3366 მან. 36 კაპ. შემოსატანი 153 მან. 79 კაპ. სულ 3520 მან. 15 კაპ.

გაბაშვილი, იოსებ დავითის ძე: სახნავი, სათიბი და სამოსახლო ადგილები 178 დესიატინა, 2011 ოთხ-კუთხი საჟ. თბ. გუბ. და მაზ. სოფ. საგაბაშვილოში, თხინვალში. თავნი ვალი 2870 მან. 88 კაპ. შემოსატანი 193 მან. 17 კაპ. სულ 3064 მ. 5 კაპ.

სოლოღაშვილი, იასე ქაიხოსროს ძე: სახნავ-სათესი, სათიბი, საძოვარი ადგილი და ტყე 212 დეს. 150 კვადრ. საჟ. თბილისის გუბერნიაში და მაზრას, მონასტერს პუსტაშს. თავნი ვალი 1882 მან. 95 კაპ. შემოსატანი გარდასახადი 94 მან. 80 კაპ. სულ 1977 მან. 75 კაპ.

ჭავჭავაძისა, ზაქარია გულბაათის ძისა: სახნავ-სათესი ადგილი და ტყე სულ 660 დესიატ. 1800 კვ. საჟ. თბილისის გუბერნიაში, თიანეთის მაზრაში, აგარ. ბოთქოში. თავნი ვალი 11,395 მან. 28 კაპ. შემოსატანი 520 მან. 80 კაპ. სულ 11916 მან. 8 კაპ.

ორბელიანისა, ვახტანგ ვახტანგის ძისა: სახნავ-სათესი, საძოვარი და ტყე 1977 დეს. 1280 კვ. საჟ. თბილ. გუბერ. მისივე მაზრა, სოფ. ძველდმანისში, საფარლოში და ვართევანის სოფელში. თავნი ვალი 13,397 მან. 67 კაპ. შეს. გარდ. 691 მან. 50 კაპ. სულ 14,089 მან. 17 კაპ.

შალიკოვი, ალექსანდრე რაჟდენის ძე: სახნავ-საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 394 დეს. 620 ოთხ-კუთხი საჟენი თბილისის გუბერ. გორის მაზრას, სოფ. სკრაში. თავნი ვალი 3847 მან. 32 კაპ. შესავს. გარდასახ. 226 მან. სულ 4073 მან. 32 კაპ.

ციციანოვისა, ხორეშანა თადეოზის ასული, სახნავი ადგილები, ბაღები და ტყე. მიწის ზომა 234 დესიატ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

1368 ოთხ-კუთხი საჟენი, დუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურამოს. თავნი ვალი 6619 მან. 18 კაპ. შემოსატა-ნი 360 მან. 70 კაპ. სულ 6979 მ. 88 კაპ.

ყარაევი, ნიკოლოზ ანდრიას ძე: სახნავი, საძოვარი და სათიბი ადგი-ლები. მიწის ზომა 142 დესიატ. 1310 ოთხ-კუთხი საჟ., ტფილისის მაზრაში, სოფ. წავკისს. თავნი ვალი 3923 მ. 78 კაპ. შემოსატანი 178 მან. 35 კაპ. სულ 4102 მან. 13 კაპ.

ბარათაშვილი, გიორგი ვახტანგის ძე: სახნავი და საბოსტნე ადგილები, 177 დეს. 1560 კვადრ. საჟ. ტფი-ლისის გუბერნიასა და მაზნას, სოფ. ზემო ოძისს. თავნი ვალი 4177 მან. 24 კაპ. შემოს. 252 მან. 60 კაპ. სულ 4429 მან. 84 კაპ.

ჩოლაყაშვილი, ნიკოლოზ თადეო-ზის ძე: სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები, ვენახები, შენობები და ტყე, ზომით 5744 დეს. 775 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, სოფ. ყარაბულახსა, პალდოსა, უჯა-რმასა და სამგორსა. თავნი ვალი 57,228 მან 78 კაპ. შემოს. 2455 მან. 97 კაპ. სულ 59,684 მან. 75 კაპ.

ქუთათელაძისა, მართა ყაფლანის ასული: ტყე, ზომით 203 დესიატ. 480 ოთხ-კუთხი საჟენი, ტფილისის გუბერ. თელავის მაზრაში, სოფ. ზე-მო-ხოდაშენს. თავნი ვალი 945 მან. 63 კაპ. შემოს. 52 მან. 40 კაპ. სულ 998 მან. 3 კაპ.

თარხან-მოურავისა, ელენე ალექ-სანდრეს ასული: სახნავ-სათიბი ად-გილები და ტყე, ზომით 545 დეს. 1645 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბ. და მაზრას, სოფ. სათუხარლოში. თავნი ვალი 6444 მან. 8 კაპ. შემ. 285 მან. 23 კაპ. სულ 6729 მან. 31 კაპ.

სულხანოვი, იოსებ გაბრიელის ძე: სახნავი და საბოსტნე ადგილები და ხეხილიანი ვენახი. ზომა მიწისა 148 დესიატ. 900 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფი-ლისის გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ოქროყანაში. თავნი ვალი 6662 მან. 64 კაპ. შემოსატანი 192 მან. 51 კაპ. სულ 6855 მან. 15 კაპ.

ხმიადოვი, ვასო ეფრემის ძე, სახ-ნავ-სათიბი ადგილები, ზომით 145 დეს. 1756 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილი-სის გუბერნიაში, გორის მაზრას, სოფ. ნაწრეტს. თავნი ვალი 2885 მან. 48 კაპ. შემოსატანი 133 მან. 21 კაპ. სულ 3018 მან. 69 კაპ.

ალექსეევ-მესხიევი, მიხეილ დი-მიტრის ძე: სახნავი, სათიბი, საძოვა-რი ადგილი და ტყე ზომით 178 დეს. და 840 ოთხ-კუთი საჟენი, ტფილი-სის გუბერნიაში და მაზ., სოფ. ახალ-ბადასა. თავნი ვალი 3713 მან. 20 კ. შემოსატანი 179 მან. 60 კაპ. სულ 3892 მან. 80 კაპ.

მელიქოვი, ივანე ალექსანდრეს ძე: სახნავი ადგილი და ტყე, ზომით 2365 დესიატინა 364 ოთხ-კუთხი საჟენი ტფილისის გუბერნიაში და მაზრაში, გალითალა, მუზხანკასა და სხვა. თავნი ვალი 13180 მან. 50 კაპ. შემოსა-ტანი 222 მან. სულ 13402 მან. 50 კ.

ვარნაძე, იოსებ რევაზის ძე: სახნა-ვი ადგილები და ტყე, ზომით 663 დეს. ტფილისის გუბერნიაში, სიღნა-ღის მაზრაში, სოფ ბარემკალას. თავნი ვალი 2824 მან. 39 კაპ. შე-სასრულ. გარდასახადი 251 მან. სულ 3075 მან. 39 კაპ.

ერისთავი, რაფაელ დავითის ძე: სახნავ-სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 708 დეს. ტფილისის გუბ. თიონეთის მაზრაში, სოფ. ბოჭორმას. თავნი ვალი. 2583 მან. 76 კაპ. შე-მოსატანი 120 მან. 93 კაპ. სულ 2704 მან. 69 კაპ

მაკაროვი, პეტრუზ მინასას ძე: სახნავი, სათიბი და საძოვარი ადგი-ლები, ზომით 175 დესიატ. 1840 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ-ნიასა და მაზრას, სოფ. თხინვალში. თავნი ვალი 5741 მან. 82 კაპ. შე-მოსატანი 256 მ. 48 კ. სულ 5998 მან. 30 კაპ.

ბ) ურთიერთობრივის თავდებო-ბით გაცემული სესხები

I ქალაქის მამულები

ფარესოვისა, ნატალია აბრამის ასული: სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ყოველივე მოწყობილობით და 110 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით, ქ. ტფილისში, 1 განყოფილებაში, მე-2 ნაწილში, ოვრაგის ქუჩაზედ, მთა-წმინდაში. თავნი ვალი 9590 მან. 41 კაპ. შემოსატანი 1017 მანეთი 24 კაპ. სულ 10,607 მან. 65 კაპ.

ელიოზიშვილისა, ელისაბედ ია-კობის ასული: ორ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი სარდაფის სართულით; სამ-სართულიანი ფლიგელი სარდა-ფით და ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით,—203 ოთხ-კუთხი საჟ. მი-წით, 1 ნაწილში, 1 განყოფილება-ში ქ. ტფილისს, ამალლების ქუჩა-ზედ. თავნი ვალი 9711 მან. 56 კ. შემოს. 536 მან. 70 კ. სულ 10,248 მან. 26 კაპ.

სპანდარიანისა, ანნა ალაპარუნის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფის სართულით და 3 ფლიგელი ყველა კუთვნილებით და 325 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით, ქ. ტფილისს მე-4 ნაწილში, 1 განყო-ფილებაში, № 63. თავნი ვალი 24216 მ. 22 კ. შემოს. 1520 მან. 4 კაპ. სულ 25,736 მ. 26 კ.

ბექანოვი, მიხეილ ბექანის ძე: ორი ერთ-სართულიანი სახლი ყოველივე მოწყობილებით და 640 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, თფილისს, მე-2 განყოფილე-ბაში, მეათე ნაწილში. თავნი ვალი 26,486 მან. 1 კ. შემოსატანი 1681 მან. 50 კაპ. სულ 28,167 მან. 51 კაპ.

ბექანოვი, სტეფანე ისაიას ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდა-ფით და თავის მოწყობილობით და მიწის ზომით სიგრძით 25 და სიგანით 15 არშინი ქ. გორში. თაანი ვალი 1627 მან. 12 კაპ. შემოსატანი 95 მან. 86 კაპ. სულ 1722 მან. 98 კაპ.

ალაფოვი, გერმანე ტიმოთეს ძე: ორი ერთ სართულიანი ქვის სახლი, სარდაფებით და თავის მოწყობილო-ბით და ხეხილის ბაღი, ზომით $342^{1}/_{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისში, პი-რველ ნაწილში, თავნი ვალი 6398 მან. 14 კაპ. შემოსატანი 481 მან. 47 კ. სულ 6872 მან. 61 კაპ.

ანდრონიკოვისა, თებრონია გი-ორგის ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით. მიწა ზომით: სიგრძით 25 და სიგანით 15 საჟ. ქ. სიღნაღში. თავნი ვალი 1828 მან. 5 კაპ. შემოსატანი 105 მან. 40 კაპ. სულ 1933 მან. 45 კაპ.

გრუზინსკები, ილია, მიხეილ, პე-ტრე და გიორგი ალექსანდრეს ძენი: ორ სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და ორი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და მეორე ერთ სართულიანი სარდაფით და შენობე-ბით, მიწის ზომა 436 ოთხ-კუთხი საჟენი ქალაქ ტფილისს, მეორე გან-ყოფილებაში, მეცხრე ნაწილში, კუ-კიაში. თავნი ვალი 16799 მან. 54 კაპ. შემოსატანი 8070 მან. 60 კაპ. სულ 17670 მან. 14 კაპ.

ბარნოვისა, მიხეილ ვასილის ძი-სა: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და ორ-სართულიანი საჯინიბო სა-რაიით $199^{4}/_{10}$ ოთხ-კუთხი საჟენი მე-სამე განყოფილებაში, პირველ ნაწილ-ში ქ. ტფილისში, სალდათების ვი-წრო ქუჩაში. თავნი ვალი 6157 მან. 8 კაპ. შემოსატანი გარდასახადი 508 მან. 50 კაპ. სულ 6665 მან. 58 კ.

კადურინისა, ვასილ თედორეს ძისა: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მოწყობილობით და მიწა 230 ოთხ-კუთხი საჟ. მეცხრე ნაწილში, მე-ორე განყოფილებაში, ქ. ტფილისში. თავნი ვალი 3708 მან. 6 კაპ. შე-სავსებელი გარდასახადი 255 მან. 52 კაპ. სულ 3963 მან. 58 კ.

ნაზაროვები, ტიგრან აკოფჯანო-ვის ძე და ავაქა ავაქას ძე: ორ-სარ-თულიანი ქვითკირის სახლი დუქნები-თა, თორნით და ყოველისავე მოწ-ყობილობით, ზომით 163 ოთხ-კუთ-ხი საჟ. ქ. შუშას. თავნი ვალი 13403 მან. 40 კაპ შესავს. გარდ. 934 მ 5 კაპ., სულ 14337 მან. 45 კაპ.

მახარობელიძე, მიხეილ გიორგის ძე: ორი ერთ-სართულიანი ქვითკი-რის სახლი ყოველისავე მოწყობილო-ბით, ზომით 145 ოთხ-კუთხი საჟ ქ. გორში. თავნი ვალი 1108 მან. 57 კაპ. შეს. გარ. 68 მან. 22 კაპ., სულ 1176 მან 79 კაპ.

ტერ მარუქოვისა, ეკატერინე ნი-კიტას ასულისა: ერთ-სართულიანი სახლი სარდაფით, ყველა მოწყობი-ლობით და მიწა სიგრძით 72 არშ. სიგანით 32 არშ. რუსული ზომისა; ქ. ერივანში, ტაბაბაშინსკის კვარ-ტალში. თავნი ვალი 4524 მან 15 კაპ. შეს. გარდას. 309 მან. 46 კ. სულ 4833 მ. 61 კაპ.

პორფირიოვი, ფეოპემტე პროკო-ფის ძე: ერთ სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, შენობებით და ყო-ველივე მოწყობილებით. მიწის ზომა 105 ოთხ-კუთხი საჟ. 12 ნაწ. 2 გან-ყოფ. ქ. ტფილისს, ჩუღურეთში. თავნი ვალი 3531 მან. 46 კ. შე-მოს. 221 მან. 76 კაპ. სულ 3753 მან. 22 კაპ.

ერვიე, ივანე ივანეს ძე: ორ-სარ-თულიანი ქვითკირის სახლი სარდა-ფით. მიწის ზომა 400 ოთხ-კუთხი საჟ. 10 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. ტფი-ლისს. თავნი ვალი 15891 მან. 61 კაპ. შემოს. 906 მან. 80 კაპ. სულ 16798 მან. 41 კაპ.

მირზახანოვები, ეფემია აკოფის ასული, დანიელ, ბარბარე, მირზა, და მარიამ ასატურას ძენი და ხარიევისა, ელისაბედ ასატურას ასული: ორ სარ-თულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა $82^{3}/_{4}$ ოთხ-კუთხი საჟ. 7 ველაბრის ნაწ. 2 განყოფ. ქ. ტფილისს. თავნი ვალი 893 მან. 56 კაპ. შემოს. 129 მან. 47 კაპ. სულ 1023 მან. 3 კ.

მელიქ-ადამალოვი, ალექსანდრე მათეს ძე: 1) ერთ-სართულიანი ქვით-კირის სახლი სარდაფით და ქარვასლა, სამის ფლიგელით: ერთი ორ-სართუ-ლიანი და ორი ერთ-სართულიანი ყოველივე მოწყობილებით და 2) ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და სამი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი და ორი ერთ-სარ-თულიანი. მიწის ზომა 919 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ერივანს. თავნი ვალი 13403 მ. 40 კ. შემოსატანი 727 მან. 50 კ. სულ 14130 მ. 90 კ.

პასკევიჩისა, მარიამ პეტრეს ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და საჯინიბოთი; მიწის ზო-მა 321 ოთხ-კუთხი საჟ. 9 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. ტფილისს, ნიკოლაევის ქუჩაზე, თავნი ვალი 27118 მ. 26 კ შემოსატანი 1654 მ. 25 კ. სულ 28772 მან. 51 კაპ.

ქართაშევი, არტემ ევგრაფის ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი 268 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ქ. ტფი-ლისში, მე-10 ნაწილში, 2 განყო-ფილებაში. თავნი ვალი 2827 მან. 50 კაპ. შემოსატანი 181 მან. 96 კაპ. სულ 3009 მან. 46 კაპ.

არუთინოკები, სერგო, არტემ, შუშანა ყაზარას ძენი და ბარბარე ალექსის ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა და ფი-ცრულით, ერთ-სართულიანი ფლიგე-ლი მიშენებული, და მიწა 240 ოთხ კუთხი საჟ 8 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. ტფილისში. თავნი ვალი 3840 მან. 72 კაპ. შემოსატანი 200 მან. 80 კაპ. სულ 4041 მან. 52 კაპ.

ისარლოვი, კონსტანტინე პეტრეს ძე: ნაჭერი მიწისა, ზომით 204 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისში, მე-2 განყოფ. მე-10 ნაწილში, თავნი ვალი 1787 მან. 13 კაპ. შესატ. გარდასახ. 105 მან. 40 კაპ. სულ 1892 მან. 53 კ.

ბუკაში, გრიგოლ გაბრიელის ძე: ორი ორ-სართულიანი სახლი ყოველ გვარის მოწყობილობით, ზომით 234 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისში, 2 განყ. მე-10 ნაწილში. თავნი ვალი 5708 მან. 92 კაპ. შემოსატანი 289 მან. 84 კაპ. სულ 5998 მან. 76 კაპ.

ავეტისოვი, ყაზარ ავეტის ძე: ორი ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, საჯინიბო და თორნე, ზო-მით 75 ოთხ-კუთხი საჟ ქ. ერევანსა. თავნი ვალი 1679 მან. 97 კაპ. შე-მოსატანი 102 მან. 99 კაპ. სულ 1782 მან. 96 კაპ.

სულხანოვისა, მარიამ ივანეს ასუ-ლი: 18 ქვის დუქანი, ამათში 14 ერთ-სართულიანი სარდაფებით და 4 ორ-სართულიანი ბალახანებით. მიწა ზომით 276 ოთხ-კუთხ საჟ. ქ. ტფი-ლისში. ორი დუქანი მე-7 ნაწილში 1 განყ., დანარჩენი 16 დუქანი მე-14 ნაწილში მე-2 განყ., ჩუღურეთში. თავნი ვალი 21199 მან. 12 კაპ. შემოსატანი 2555 მან. 60 კაპ. სულ 23754 მან. 72 კაპ.

ალელოვი, იოსებ დავითის ძე: სამი ერთ-სართულიანი სახლი ფლი-გელით და 91 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ქ. გორში. თავნი ვალი 2711 მან. 83 კაპ. შემოსატანი 175 მან. 8 კაპ. სულ 2886 მან. 91 კაპ.

საათსაზოვი, არტემ იაგორის ძე: ორი ქვითკირის სახლი; ერთი ორ-სართულიანი სარდაფით, მეზონინით და ფლიგელით და მეორე ერთ-სარ-თულიანი, სარდაფითურთ, სამ სარ-თულიანი მიშენებული შენობა სარ-დაფით და ყველა მოწყობილობით და ხეხილიანი ვენახი. მიწა ზომით $2317^{69}/_{200}$ კვ. საჟ. ქ. ტფილისს, 10 ნაწილი 2 განყოფილებაში. თავნი ვა-ლი 38,146 მან. 34 კაპ. შემოსატა-ნი 2145 მან. 18 კაპ. სულ 40,291 მან. 52 კაპ.

წერეთელი, მიხეილ ემილიანეს ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებითა და ერთ-სართულიანი ფლიგელი, ზომით 110 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს 2 განყოფ. მე-7 ნაწილში, თავნი ვალი 565 მან. 53 კაპ. შემოსატანი 68 მან. 86 კაპ. სულ 634 მან. 39 კაპ.

ვარნ-ეკ, ბარბარე იაგორის ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მეზონინითა და სარდაფით მიწის ზო-მა 106 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს, 2 განყოფ. მე-9 უბანში. თავნი ვალი 2648 მან. 60 კაპ. შემოსატანი 229 მან. 36 კაპ. სულ 2877 მან. 96 კ.

ერისთავისა, ნინო ალექსანდრეს ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, ორ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფითურთ და მიშე-ნებულით. მიწის ზომა 144 ოთხ-კუ-თხი საჟ ქ. ტფილისში, ნიკოლოზის ქუჩაზედ. თავნი ვალი 5297 მან. 21 კაპ. შემოსატანი 296 მან. 20 კაპ. სულ 5593 მან. 40 კაპ.

ალაფიევი, ნიკოლოზ თევდორეს ძე: ნაწილი მიწისა საწყობად სახმა-რებელი, ზომით 250 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს მე-10 უბანში, მე-2 გან-ყოფ. თავნი ვალი 1340 მან. 34 კ. შემოსატანი 136 მან. 12 კაპ. სულ 1476 მან. 46 კაპ.

ყარაევი, გრიგოლ იაკობის ძე: საწყობი ალაგი ზომით 351 ოთხ-კუთხ საჟ. ქ. ტფილისს, მე-2 განყოფ. მე-10 უბანში. თავნი ვალი 942 მან. 53 კაპ. შემოსატანი 118 მან. 4 კაპ. სულ 1060 მან. 57 კაპ.

ედიგაროვები, სალომე გიორგის ასული და ნიკოლოზ, ვასილ და კონსტანტინე სოლომონის ძენი: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი მე-ზონინითა და სარდაფით და ორ-სარ-თულიანივე ფლიგელი სარდაფითურთ. მიწა ზომით 41 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს, მე-5 უბანში, 1-ლს განყოფ. თავნი ვალი 1902 მან. 98 კაპ. შე-მოსატანი 117 მან. 43 კაპ. სულ 2020 მან. 41 კაპ.

ნარიმანოვი, იაკობ იოსების ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით. მიწა ზომით 34 ოთხ-კუთ-ხი საჟ. ქ. ტფილისს, შუა-ბაზარში. თავნი ვალი 951 მან. 49 კაპ. შემო-სატანი 111 მან. 68 კაპ. სულ 1063 მან. 17 კაპ.

ბებუთოვები, გიორგი და ნინო სოლომონის ძენი და ფალავანდიშვი-ლისა, მარიამ სოლომონის ასული: ორ სართულიანი ქვითკირის სახლი და ერთ-სართულიანი ფლიგელი. მიწა ზომით $58^{1}/_{2}$ ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს 1-ლს განყოფ. მე-4 უბანში. თავნი ვალი 1953 მან. 64 კაპ. შე-მოსატანი 126 მან. 35 კაპ. სულ 2079 მან. 99 კაპ.

ვასილევი, დიმიტრი ვასილის ძე: ერთ-სართულიანი სახლი სარდაფის სართულით. მიწა ზომით 64 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს 1 განყოფ. და 1-ლს უბანში. თავნი ვალი 781 მან. 45 კაპ. შემოსატანი 88 მან. 48 კაპ. სულ 869 მან. 93 კაპ.

აკოფჯანოვი, ტრდატ მიკირტიჩის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახ-ლი სარდაფით, ორ სართულიანი ფლი-გელი და სარაია. მიწა ზომით სიგა-ნეთი ფასადზედ 13 საჟ. და სიგრძე 14 საჟ. ქ. ახალციხეში. თავნი ვალი 4923 მან. 88 კაპ. შემოსატანი 248 მან. 50 კაპ. სულ 5172 მან. 38 კაპ.

ტფილისი

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ბარათაშვილი, ნიკოლოოზ მიხეილის ძე: სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და სამ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით, ზომით 57½ ოთხ-კუთხი საჟ. მე-2 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. ტფილისში, ძთაწმინდის ქვემოთგან. თავენი ვალი 3425 მან. 36 კაპ. შესავ. გარდას. 285 მ. 23 კაპ. სულ 3710 მან. 59 კ.

გაბაევისა, თინათინა ზაქარიას ასული: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა, ზომით 75 საჟ. 1 არშ. და 130 ვერშ. ოთხ-კუთხი. მე-2 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. ტფილისში, არსენალის ქუჩაზე. თავენი ვალი 8641 მან. 64 კ. შესავ. გარდას. 490 მ. 10 კ. სულ 9131 მ. 74 კ.

გაბაევი, იოსებ დავითის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა, დუქნები და ორი ორ-სართულიანი ფლიგელი, ზომით 100 ოთხ-კუთხი საჟ. 1 გან. 1 ნაწ. ქ. ტფილისში, ოლგინის ქუჩაზე. თავენი ვალი 5811 მ. 74 კ. შესავს. გარდას. 420 მ. 2 კ. სულ 6231 მ. 76 კ.

ფორაქოვები, ვასილი და ივანე ადამის ძენი: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა, ორ-სართულიანი ფლიგელი და ორი ერთ-სართულიანი დუქნები, ზომით 1229 ოთხ-კუთხი საჟ. მე-7 ნაწ. მე-2 განყ. ქ. ტფილისში. თავენი ვალი 11623 მ. 47 კ. შესავ. გარდასახადი 584 მ. 40 კ. სულ 12207 მან. 87 კაპ.

თავდგირიძე, ვისსარიონ გაბრიელის ძე: ორი ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, საცხობი და ვენახი, ზომით სიგრძით 51 და სიგანით 48 საჟ. ქ. გორში. თავენი ვალი 3695 მ. 22 კ. შემოსატანი 200 მ. 80 კ. სულ 3896 მ. 2 კ.

მიკირტუმოვი, ავაქ ვასილის ძე: ერთ-სართულიანი ფლიგელი სარდაფით და 4 დუქანი სარდაფებით. მიწის ზომა 110 კვად. საჟ. 7 ნაწ. 2 განყოფ. ქ. ტფილისში, ავლაბარში. თავენი ვალი 4679 მან. 16 კაპ. შემოსატანი 262 მან. 84 კაპ. სულ 4942 მან.

კეგამოვი, არსენ სულთანის ძე: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა და ფლიგელით და ვენახი. მიწის ზომა 3642 კვ. საჟ. ქ. ერევანს. თავენი ვალი 8828 მან. 67 კაპ. შემოსატ. გარდ. 655 მან. 10 კაპ. სულ 9483 მან. 77 კაპ.

შაბუროვები, გრიგოლ და სოლომონ გრიგოლის ძენი: 1) ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, სამ-სართულიანი ფლიგელი, საცხობი, თაღლა და ვენახი და მიწა 714 ოთხ-კუთხი საჟ. და 2) ვენახი, მარანი და მიწა სიგრძით 63 საჟ. სიგანით სამხრეთით 10 საჟ. და ჩრდილოეთით 9 საჟ. ქ. სიღნაღში. თავენი ვალი 3615 მან. 76 კაპ. შემოსატ. გარდ. 274 მ. 16 კ. სულ 3889 მან. 92 კაპ.

მძინაროვი, სოფიო გერასიმის ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირი სახლი მიშენებულით. მიწის ზომა 107 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ტფილისს 7 ავლაბრის ნაწილში, 2 განყოფ. თავენი ვალი 831 მან. 42 კაპ. შემოს. 113 მან. 51 კაპ. სულ 944 მან. 93 კაპ.

მარკოზოვი, ალექსანდრე ივანეს ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით და მიწა 38½ ოთხ-კუთხი საჟ. 5 ნაწილში 1 განყოფ. ქ. ტფილისში. თავენი ვალი 4032 მ. 77 კაპ. შემოსატ. 296 მან. 94 კაპ. სულ 4329 მან. 71 კაპ.

არნაუტიანცი, გრიგოლ იოსების ძე: სამ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, მიწის ზომა 14 საჟ. 2½ არშინი. მე 3 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. ტფილისს. თავენი ვალი 3574 მ. 23 კ. შემოსატანი 241 მან. 31 კაპ. სულ 3815 მან. 54 კაპ.

ანტონოვისა, მარიამ მიკირტუმას ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებითა და დუქანი სარდაფით, ზომით 170½ ოთხ-კუთხი საჟ ქ. ერევანს. თავენი ვალი 5599 მ. 85 კ. შემოსატანი 400 მ. 38 კ. სულ 6023 მ. 23 კაპ.

ნიკოლაძე, ეკატერინე იაკობის ასული: ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფებითა, ზომით 370 ოთხ-კუთხი საჟ. ქ. ქუთაისს. თავენი ვალი 3958 მ. 64 კ. შემოსატ. 282 მ. 7 კ. სულ 4240 მან. 71 კაპ.

მაჩაბელი. ალექსანდრე მიხეილის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფითა, ზომით სიგრძით ორივე მხრივ 21 საჟ. და ½ არშ., სიგანით 9 საჟ. 7 ნაწილ. 2 განყ. ტფილისში. თავენი ვალი 4524 მ. 15 კ. შემოსატანი 238 მ. 96 კაპ. სულ 4763 მან. 11 კაპ.

ყორღანოვები, თინათინ ალექსის ასული და სოლომონ და ბარბარე სერგეის ძენი: ორ სართულიანი ქვითკირის სახლი მეზონინით, ორ-სართულიანი ფლიგელი და შენობანი, მიწა სულ ზომით 210 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის 1 განყოფ. მე-3 ნაწილში. თავენი ვალი 11042 მ. 30 კ. შემოსატ. 558 მ. 78 კ. სულ 11598 მ. 8 კ.

ჯახტანიძე, აბრამ სიმონის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი და მიწა ზომით 191 ოთხ-კუთხი საჟ. მე-8 ნაწ. მე-2 განყოფ. ქ. ტფილისში. თავენი ვალი 1765 მან. 74 კაპ. შემოსატანი 27 მან. 24 კაპ. სულ 1862 მან. 98 კაპ.

გაბაშვილები, ზაქარია, გრიგოლ და ექვთიმე დიმიტრის ძენი: საბოსტნე, საძოვარი და ვერანა ადგილები ზომით 4 დესიატ. 807 ოთხ-კუთხი საჟ. 1 განყოფილებასა და 1 ნაწილში ტფილისში, ვერაზედ. თავენი ვალი 2648 მან. 60 კაპ. შემოსატანი 253 მან. 10 კაპ. სულ 2901 მან. 70 კაპ.

შაჴ-მურადოვები, მარტიროზ, არუთინ და მიხეილ ისაიას ძენი, მარიამ ვასილის ასული, ბარბარე და მარიამ ნიკიტინის ასულნი და ხეროდინოვისა, ელისაბედ ნიკიტას ასული: სამი ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი სარდაფით, ორი ფლიგელი: ერთი ორ-სართულიანი, მეორე ერთ-სართულიანი სარდაფებით და ყოველისავე მოწყობილებით. მიწა ზომით 900 ოთხ-კუთხი საჟ. ვერის ნაწილში, 1 განყოფ., ტფილისში. თავენი ვალი 65,331 მან. 53 კაპ. შემოსატანი 3,906 მან. 97 კაპ. სულ 19,238 მან. 50 კაპ.

დემუროვი, იოვან იაგორის ძე: ორ-სართულიანი ქვითკირის სახლი ერთ-სართულიანის სარდაფით, მიშენებულით და სარაიათი. მიწა ზომით 53 საჟ. 69 გოჯი ოთხ-კუთხი. მე-2 ნაწ. 1 განყოფ. ქ. ტფილისს. თავენი ვალი 1259 მან. 22 კაპ. შემოსატანი 100 მან. 46 კაპ. სულ 1359 მან. 68 კაპ.

II სოფლის მამულები

თარხან-მოურავი, ლევან ლუარსაბის ძე: სახნავი ადგილები და ტყე, ზომით 593 დეს. 1893 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის მაზრას, სოფ. გუდალეთსა, სათარხნოსა და გომის-ჯვარსა. თავენი ვალი 5885 მ. 17 კ. შესავს. გარდასახ. 264 მ. 40 კ. სულ 6149 მან. 57 კაპ.

ალექსეევ-მესხიევი, მიხეილ დიმიტრის ძე: სახნავი, სათიბი და ტყე სულ 170 დესიატ. და 960 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწა ტფილ. გუბ. და მაზრაში, სოფ. კვესეთში. თავენი ვალი 1921 მ. 92 კ. შემოსატანი 142 მ. სულ 2063 მ. 92 კ.

არეშოვი, რომანოზ ქაიხოსროს ძე: სახნავ-სათიბი და საძოვარი ადგილი, სულ 315 დეს. 2314 ოთხ-კუთხი საჟ ტფილ. გუბერნიაში და მაზრაში, სოფ. ვარდისუბანსა, ანუ შავსაყდარს. თავენი ვალი 2786 მ. 77 კ. შემოსატანი 132 მ. 96 კ. სულ 2919 მ. 73 კ.

გედევანოვი, ალექსანდრე დიმიტრის ძე: სახნავი, სათიბი და ტყე 66 დესიატ. 2140 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბ. დუშეთის მაზრაში, სოფ. საგურე და ქინძარაში. თავენი ვალი 971 მან. 36 კ. შემოსატ. 99 მან. 58 კ. სულ 1070 მ. 94 კ.

ბარათაშვილი, ნიკოლოზ გრიგოლის ძე: სახნავი და საძოვარი მიწები ზომით 230 დეს. და 520 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. ტფილისის მაზრაში, სოფ. ქვემო-წერაქვში. თავენი ვალი 1935 მ. 94 კ. შემოსატანი 94 მ. 80 კ. სულ 2030 მ. 74 კ.

ჯამბაკურიან-ორბელიანისა, გრიგოლ კონსტანტინეს ძისა: სახნავი და საძოვარი ადგილები 720 დეს. ტფილ. გუბ. ბორჩალოს მაზრას, სოფ ტაშირ-ჯილღას. თავენი ვალი 4904 მ. 21 კ. შეს. გარდ. 222 მ. სულ 5126 მ. 21 კ.

მუხრან-ბატონისა, მიხეილ კონსტანტინეს ძისა: სახნავი მიწები 782 დესიატინა 290 კვადრ. საჟ. ელისავეტოპოლის გუბ. ყაზახის მაზრას, სახელად გეჯალუ. თავენი ვალი 6822 მ. 21 კაპ. შეს. გარდ. 306 მან. 80 კაპ. სულ 8129 მ. 1 კაპ.

საგინოვისა, მიხეილ პაატას ძისა: სახნავი ადგილები და ტყე 267 დეს. ტფილ. გუბ. თელავის მაზრას, სოფ. ზემო-ხოდაშენს. თავენი ვალი 2533 მან. 96 კაპ. შესავ. გარდ. 120 მ. 24 კ. სულ 2654 მან. 20 კაპ.

აქიმოვთა, ნიკოლოზ და ვასილ ზაქარიას ძეთა: სახნავი, სახლ-კარის ადგილები, საძოვარი, ვენახები და ტყე 846 დეს. 605 კვ. საჟ. ტფილ. გუბ. და მაზრას, სოფ. გლდანს. თავენი ვალი 24521 მან. 10 კაპ. შესავ. გად. 1072 მან. სულ. 25593 მან. 10 კაპ.

ვახვახოვები, პართენ, ლევან და მიხეილ იოსების ძენი: სახნავი ადგილები, ხეხილიანი ვენახი და ერთ-სართულიანი ქვითკირის სახლი, ზომით 71 დეს. 273 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრას, სოფ. კურდღელაურსა. თავენი ვალი 1973 მან. 46 კაპ. შესავ. გარდ. 109 მან. 60 კაპ. სულ 2083 მან. 6 კაპ.

მაჭუტაძისა, სამსონ ალექსანდრეს ძისა: სახნავი ადგილები და ტყე 410 დეს. 1800 კვ. საჟ. ქუთაისის გუბ. ოზურგეთის მაზრას, სოფ. ნიგოითის მახლობლად. თავენი ვალი 14666 მ. 54 კ. შეს. გარდ. 659 მ. 20 კ. სულ 15325 მ. 74 კაპ.

მაყაევისა, სოფიო ზაქარიას ასულისა: ტფილისის გუბერნიასა, თელავის მაზრას, სოფ. იყალთოში. ვენახი შენობებით და მოწყობილობით 3 დესეტინა 2160 ოთხ-კუთხი საჟ. თავენი ვალი 1400 მან. შემოსატანი გარდასახადი 69 მან. 36 კ. სულ 1469 მან. 36 კაპ.

გარბოვსკი-ზარანეკი, ვალერიან მიხეილის ძე: ხუთი ნაწილი მიწისა შენობებით ზომით 2 დესიატ. 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. ახალ-ქალაქის მაზრას, სოფ. ბაგდანოვკასა, არლოვკასა და სხვათა. თავენი ვალი 1500 მ. შესავსებ. გარდ. 73 მან. 60 კაპ. სულ 1573 მან. 60 კაპ.

ანდრონიკოვისა, ქეთევან მიხეილის ასული: ვენახი ზომით 4 დეს. 1599½ ოთხ კუთხი საჟ. სიღნაღის მაზრას, სოფ. გურჯაანში. თავენი ვალი 1800 მან. შესავს გარდას. 86 მან. 32 კ. სულ 1886 მ. 32 კაპ.

ერისთავი, რაფიელ დავითის ძე: სახნავი, საძოვარი და საბალო ადგილები და ტყე. მიწა ზომით 1025 დესიატ. 180 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრაში, სოფ. ქისტაურში. თავენი ვალი 11805 მ. 94 კ. შემოსატ. 520 მ. 80 კ., სულ 12326 მ. 74 კ.

მელიქ-ვართანეზოვი, ალექსანდრე აგარონის ძე: სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები, ვენახი და შენობანი. მიწა ზომით 1929 დეს. 2140 ოთხ-კუთხი საჟ. ერევნის გუბერნიაში სურმალინის მაზრ., სოფ. ალი-ყამარლუხში. თავენი ვალი 7870 მ. 63 კ. შემოსატანი 349 მ 20, სულ 8219 მ. 83 კ.

ჭავჭავაძე, იასე ნოშრევანის ძე: სახნავი ადგილები და ტყე, ზომით 669 დეს. 1912 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფ. გუბ. თიონეთის მაზ. საჭავჭავაძოს მამულებში. თავენი ვალი 6291 მ. 86 კ. შემოს. 338 მ. 30 კ. სულ 6630 მ. 16 კ.

ამილახვარი, ივანე თეიმურაზის ძე: სახნავი მიწები 146 დეს. 2140 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ტფილისის გუბერნიაში, გორის მაზრაში, ზემო და ქვემო სობისში და ღდულეთში. თავენი ვალი 5828 მან. 5 კ. შემოსატანი 348 მან. 76 კ. სულ 6176 მ. 31 კ.

გედევანოვები, ილია და ლუარსაბ მერაბის ძენი: სახნავი, საბოსტნე ადგილები და ტყე 53 დეს. 1555 ოთხ-კუთ. საჟ. მიწით, ტფილისის გუბერნ. გორის მაზრაში, სოფ ქვემო-ნიჩბისში, მარნოში და სასხორში. თავენი ვალი 2923 მ. 81 კ. შემოსატანი 211 მ. 34 კ. სულ 3135 მ. 15 კ.

არუთინიანცი, არუთინ მელქონის ძე: სახნავი ადგილები, ზომით 583 დეს. ტფილისის გუბერ. დელისკანის სოფლის საზოგადოების ადგილს, დაეხანდასა და ქუჩუმ-დაეხანდას. თავენი ვალი 9645 მან. 19 კაპ. შესავს. გარ. 434 მ. სულ 10079 მ. 19 კ.

სათაროვი, ბაღდასარ გალუსტას ძე: სახნავი, საძოვარი და სამოსახლო-კარო ადგილები და ტყე, ზომით 73 დესიატინა 792 ოთხ-კუთხი საჟ. სიღნაღის მაზრას, სოფ ყარა-ალახს. თავენი ვალი 3885 მან. 35 კაპ. შესავსებელი გარდასახადი 179 მან. 60 კაპ., სულ 4064 მან. 95 კაპ.

ამილახვარი, მიხეილ გივის ძე: სახნავი და სათიბი ადგილები ზომით 252 დესიატ. 235 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით ტფილისის გუბერნიაში, გორის მაზრის აგარაკებში: ზემო და ქვემო სობისში და ღდულეთში. თავენი ვალი 9746 მან. 2 კაპ. შემოს. 434 მან. სულ 10180 მან. 2 კაპ.

ფურცელაძისა, ნინო ალექსანდრეს ასული: სახნავი და სამინდვრე ადგილები. მიწა ზომით 46 დეს. 127 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბერნიასა და გორის მაზრას, სოფ. ხურვალეთს. თავენი ვალი 1492 მან. 39 კაპ. შემოსატანი 73 მან. 60 კ. სულ 1565 მან. 99 კაპ.

გრუზინსკისა, ელენე ზაქარიას ასული: სახნავ-სათიბი ადგილები და ტყე ზომით 546 დესიატ. ტფილისის გუბერნიასა და გორის მაზრას, სოფ. სათუხარლოში. თავენი ვალი 5969 მან. 55 კაპ. შემოსატანი 264 მან. 40 კაპ. სულ 6233 მან. 95 კაპ.

ბედიანიძე, რაჟდენ გიორგის ძე: ვენახი შენობებით, ზომით 1 დეს. 1880 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და გორის მაზრაში, სოფ. ცხინვალს. თავენი ვალი 1200 მან. შემოსატანი 56 მან. 68 კაპ. სულ 1256 მან. 68 კაპ.

კომხაძე, მიხეილ გიორგის ძე: ორი ნაწილი საბაღე და სამოსახლო მიწა ზომით 1 დესიატ. ტფილისის გუბერნიასა და მაზრაში, სოფ. ზემო-ხონდაკში. თავენი ვალი 75 მან, შემოსატ. 16 მან. 54 კაპ. სულ 91 მან. 54 კაპ.

ჯანდიერი, სალომე სიმონის ასული: ორი ვენახი, ზომით 6 დესიატ. ტფილისის გუბერნიასა და თელავის მაზრას სოფ ვაჩნაძიანთში. თავენი ვალი 1900 მან. შემოსატანი 60 მან. 38 კაპ. სულ 1960 მან. 38 კაპ.

ვახვახიშვილი, ზაქარია ივანეს ძე: ერთი ნაწილი მიწისა ზომით 7 დეს. და 920 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და თელავის მაზრას, სოფ. კურდღელაურში. თავენი ვალი 1500 მან. შემოსატანი 73 მან. 60 კაპ. სულ 1573 მან. 60 კაპ.

მაყაევისა, ანნა რევაზის ასულისა: ვენახი, ზომით 3 დესიატ. 540 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და თელავის მაზრაში, სოფ. რუისპირსა და იყალთოში. თავენი ვალი 1400 მან. შემოსატანი 87 მან. 50 კაპ. სულ 1487 მან. 50 კაპ.

სააკოვი, მიხეილ იაკობის ძე: სამი ვენახი, ზომით 7 დესიატ. 1820 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. სიღნაღისა და თელავის მაზრას, სოფ. ვეჯინსა და თურისციხეში. თავენი ვალი 1500 მან. შემოსატანი 73 მან. 60 კაპ. სულ 1573 მან. 60 კაპ.

ვაჩნაძე, ივანე ბაადურას ძე: ორი ვენახი, ზომით 2 დესიატ. 2021 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და სიღნაღის მაზრაში, სოფ. ბაკურციხეში. თავენი ვალი 1100 მან. შემოსატანი 69 მან. 82 კაპ. სულ 1169 მან. 82 კაპ.

გურგენიძე, ქეთევან სიმონის ასული: ვენახი, ზომით 7 დესიატ. 720 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და თელავის მაზრას, სოფელ შილდაში. თავენი ვალი 1500 მან. შემოსატანი 73 მან. 60 კაპ. სულ 1573 მან. 60 კაპ.

ხიმშიაშვილი, ნიკოლოზ გიორგის ძე: სახნავ-საძოვარი ადგილები, ტყე და ბაღი, ზომით 125 დესიატ. 600 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუ-

ბერნიასი და დუშეთის მაზრაში, სოფ. ბულაჩაურში. თავნი ვალი 2000 მან. შემოსატანი 94 მან. 80 კაპ. სულ 2094 მან. 80 კაპ.

ერისთავი, ლუარსაბ ალექსანდრეს ძე, 101 დესიატ. და 1600 ოთხ-კუთხი საჟ. სახნავი მიწა. ტფილისის გუბერ. გორის მაზრაში, სოფ. ნაწრეთში. თავნი ვალი 1914 მან. 58 კაპ. შემოსატანი 113 მან. 78 კაპ. სულ 2028 მ. 36 კაპ.

ჯორჯაძე, გიორგი დავითის ძე (ეხლა იაგოროვისა): სახნავი, საძოვარი, სათიბი და საბოსტნე ადგილები მიწა ზომით 406 დესიატ. 140 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრას, მამულს ყავთაბანსა, აგარაკ. ენისელსა და ნაქალაქევში. თავნი ვალი 2436 მან. 50 კაპ. შემოსატანი 121 მან. 80 კ. სულ 2558 მან. 30 კაპ.

ჯანდიერი, დიმიტრი ეგნატეს ძე: სამი ბაღი და საშენობო ადგილები ზომით 3 დესიატ 600 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. თელავის მაზრას, სოფ. ვაჩნაძიანში. თავნი ვალი 1200 მან. შემოსატანი 75 მან 40 კ. სულ 1275 მან. 40 კაპ.

ყიფიანისა, ამალია მათეს ასული: სახნავი ადგილები, ზომით 46 დეს. 2300 ოთხ-კუთხი საჟ. გორის მაზრას, სოფ. კიცნისში. თავნი ვალი 1441 მან. 43 კაპ. შემოსატანი 140 მან. 89 კაპ. სულ 1582 მან. 23 კ.

ყიფიანი, დავით ქაიხოსროს ძე: სახნავი და სათიბი ადგილები ზომით 12 დესეტ. 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბერ. გორის მაზრას, სოფ. ქვიშხეთში. თავნი ვალი 2,000 მან. შემოსატანი 119 მან. სულ 2119 მან.

გურგენიძე, ქეთევან სიმონის ასული: სახნავი მიწები, ზომით 70 დეს. თელავის მაზრის სოფ. შილდაში. თავნი ვალი 2882 მან. 87 კაპ. შემოსატანი 196 მან. 50 კაპ. სულ 3079 მან. 37 კაპ.

ავალოვისა, მარიამ გიორგის ასული: ვენახი და მიწა ზომით 4580 ოთხ-კუთხი საჟ. თელავის მაზრაში, სოფ. ვაჩნაძიანში. თავნი ვალი 450 მან. შემოსატანი 45 მან. 79 კაპ. სულ 495 მან. 79 კაპ.

ონიკოვები, კონსტანტინე და გიორგი სოლომონის ძენი; ნაკაშიძისა, ბარბარე სოლომონის ასული და ჩოლაყაშვილისა, ელისაბედ სოლომონის ასული: სახნავი, საძოვარი, სათიბი, საბაღე და საბოსტნე ადგილები და ტყე, სულ 728 დეს. 2323 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში და მაზრაში, კინეთში და დიდებაში. თავნი ვალი 14570 მან. 11 კაპ. შემოსატანი 648 მან. სულ 15218 მან. 11 კაპ.

ხიმშიაშვილები, ნიკოლოზ გიორგის ძე და ნინო გიორგის ასული: სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 2303 დესიატინა და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბ., დუშეთის მაზრაში. აგ. ბულაჩაურში. თავნი ვალი 9,808 მან. 44 კაპ. შემოსატანი 434 მან. სულ 10242 მან. 44 კაპ.

ბაგრატიონ მუხრანსკი, კონსტანტინე ივანეს ძე: სახნავი, საძოვარი, სახლ-კარის ადგილები და ტყე, ზომით 793 დეს. 2092 ოთხ-კუთხი საჟ. ბორჩალოს მაზრაში, სოფ. სარაჩლოში. თავნი ვალი 14,666 მან. 54 კაპ. შემოსატანი 648 მან. სულ 15,314 მან. 54 კაპ.

ჯამბაკურიან-ორბელიანი, ალექსანდრე ივანეს ძე: სახნავი, საძოვარი, სათიბი, სახლ-კარის ადგილები და ტყე. მიწა ზომით 24,193 დეს. 1004 ოთხ-კუთხი საჟ. ბორჩალოს მაზრაში, სოფ. გეურ-არხში, ყარაყალაში და სხვა. თავნი ვალი 196,168 მან. 77 კაპ. შემოსატანი 817 მან. 90 კაპ. სულ 204,339 მან. 67 კაპ.

თარხან-მოურავი, გიორგი იორამის ძე: სახნავ-სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 400 დეს. 1560 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბ. გორის მაზრას, სათარხნიშვილო მამულში. თავნი ვალი 4371 მან. 3 კაპ. შემოსატანი 200 მან. 80 კაპ. სულ 4571 მან. 83 კაპ.

ანდრონიკაშვილი, ზაქარია აბელის ძე: სახნავ საძოვარი და სათიბი ადგილები, ზომით 800 დეს. ტფილისის გუბერ. სიღნაღის მაზრას, ადგ. „არამდაჩას". თავნი ვალი 967 მან. 98 კაპ. შემოსატანი 97 მან. 20 კაპ. სულ 1065 მან. 18 კაპ.

ჩითახოვი, ნაზარ ალექსის ძე: სახნავ-საბოსტნე ადგილები და ბაღები. მიწა ზომით 77 დესიატ. 2260 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და მაზრას, სოფ. სომხების სოღანლუღში. თავნი ვალი 964 მან. 54 კაპ. შემოსატანი 52 მან. 40 კაპ. სულ 1016 მან. 94 კაპ.

მირიმანოვისა, ქალია იაგორის ასული: სახნავი და საძოვარი ადგილები, ტყე, ვენახი და შენობანი. მიწა ზომით 295 დესიატ 1402 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა, თელავისა და სიღნაღის მაზრას, სოფ. წინანდალსა და ბარიამქართან. თავნი ვალი 5787 მან 13 კაპ. შემოსატანი 264 მან. 40 კაპ. სულ 6051 მან. 53 კაპ.

საგინაშვილი, დიმიტრი როსტომის ძე: სახნავ-საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 260 დესიატ. 960 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა და მაზრას, სოფ მაცევანში. თავნი ვალი 1961 მან. 69 კაპ. შემოსატანი 94 მან. 80 კაპ. სულ 2056 მან 49 კაპეიკი.

ჭავჭავაძე, გიორგი მელქისედეკის ძე: სახნავ-საძოვარი და სამოსახლო ადგილები, ტყე და წისქვილი. მიწა ზომით 682 დესიატ 250 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიას, თიონეთის მაზრას, აგარაკს საჭავჭავაძოს და სხვათა. თავნი ვალი 7870 მან. 63 კაპ. შემოსატანი 349 მან. 20 კაპ. სულ 8219 მან. 83 კაპ.

დოდაევისა, თამარა ალექსანდრეს ასული: სახნავი მიწები და ტყე ზომით 308 დეს. 660 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, თელავის მაზრაში, ახშანის და ობოლიძეს აგარაკში. თავნი ვალი 5866 მან. 63 კ. შემოს. 298 მან. 20 კაპ. სულ 6164 მან. 83 კაპ.

პავლენოვისა, ნინო ზურაბის ასული: სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე ზომით 299 დეს. 840 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში, დუშეთის მაზრაში, საზაბუროში. თავნი ვალი 3111 მან. 7 კაპ. შემოსატ. 179 მან. 60 კაპ. სულ 3290 მან. 67 კაპ.

ჯაფიაშვილისა, ზაქარია გრიგოლის ძე; ლომიშვილისა და სხვანი ვენახი, შენობა, სახნავი, სათიბი და საბოსტნე ადგილები ზომით 134 დესიატ. 130 ოთხ კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში გორის მაზრაში სოფ. ბაშევნსა და ქალაში. თავნი ვალი 2933 მან. 31 კაპ. შემოს. 137 მან. 20 კაპ სულ 3070 მან. 51 კაპ.

ყიფიანისა, ნინო იაგორის ასული: სახნავი და სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 1300 დესიატ. და 1200 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. გორის მაზრაში, აგ. სარმანიშვილის კარში. თავნი ვალი 11,733 მ. 22 კაპ. შემოს. 526 მან. 60 კაპ. სულ 12259 მან. 82 კაპ.

ბარათოვი, ბარბარე გიორგის ასული და ჩოლაყაევისა, ნინო გიორგის ასული. სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 1400 დესიატ. ტფილისის გუბ. თიანეთის მაზრაში, ახმეტის აგარაკის მახლობლად. თავნი ვალი 4904 მან. 22 კაპ. შემოსატანი 244 მან. 60 კაპ. სულ 5148 მან. 82 კაპ.

ჩოლაყაშვილი, ბიძინა ოთარის ძე: სახნავი, საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 569 დესიატ. ტფილისის გუბ. ტფილისის მაზრაში, აგ. უჯარმაში. თავნი ვალი 4904 მან. 22 კაპ. შემოს. 222 მან. სულ 5126 მან. 22 კაპ.

რუსიევებისა, ელისაბედ ივანეს ასულის; გიორგი, მარიამ და მელანია სოლომონის ძეთა და სუკაჩევისა, ნატალია სოლომონის ასულისა: სახნავი, საძოვარი, სავენახო ადგილები და ტყე 35 დესიატ. 75 კვადრ. საჟ. ტფილ. გუბ. თელავის მაზრას სოფ. კურდღელაურს. თავნი ვალი 1935 მან. 97 კაპ. შეს. გარდ. 94 მან. 80 კაპ. სულ 2030 მან. 77 კ.

რატიშვილი, მიხეილ გიორგის ძე: სახნავ-სათიბი და ტყე, სულ 40 დესიატინა 2040½ ოთხ-კუთხი საჟენი. ტფილისის გუბერნიაში, დუშეთის მაზრაში, სოფ. ქსოვრისში. თავნი ვალი 1441 მან. 43 კაპ. შემოსატანი გარდ. 118 მან. 74 კაპ. სულ 1560 მან. 17 კაპ.

თარხან-მოურავები, ბარბარე მაკარის ასული, ესტატე და გაიანე იოსების ძენი, ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, ნინო იოსების ასული და წერეთლისა, მაკრინე იოსების ასული: სახნავი, საძოვარი, სახლ-კარის ადგილი და ტყე 2259 დესეტინა 20 ოთხ-კუთხი საჟ. მიწით, ტფილისის გუბერ. გორისა და ტფილისის მაზრებში, საელიოზიშვილო, სათარხნო და სათუხარლოს მამულებში. თავნი ვალი 11695 მან. 22 კაპ. შემოსატანი 520 მან. 80 კაპ. სულ 12,216 მან. 2 კაპ.

მუხრან-ბატონისა, ქეთევან ქაიხოსროს ასული: სახნავი, საძოვარი და სათიბი ადგილები და მიწა 176 დესეტინა 1220 ოთხ-კუთხი საჟ. სოფ. მუხრანში. თავნი ვალი 9,572 მან. 85 კაპ. შემოსატანი გარდასახადი 434 მან. სულ 10,006 მან 85 კაპ.

თარხან მოურავები, ბარბარე მაკარის ასული, ესტატე და გაიანე იოსების ძენი; ბაგრატიონ-მუხრანსკისა, ნინო იოსების ასული და წერეთლისა, მაკრინე იოსების ასული: სახნავი, საძოვარი, სახლ-კარის ადგილი და ტყე 2259 დესიატინა 20 ოთხ-კუთხი საჟენი მიწით. ტფილისის გუბერნიაში, გორისა და ტფილისის მაზრებში, საელიოზიშვილო, სათარხნო და სათუხარლოს მამულებში. თავნი ვალი 11695 მან. 22 კაპ. შემოსატანი 520 მან. 80 კაპ. სულ 12,216 მან. 2 კაპ.

მუხრან-ბატონისა, ქეთევან ქაიხოსროს ასული: სახნავი, საძოვარი და სათიბი ადგილები და მიწა 176 დესიატინა 1220 ოთხ-კუთხი საჟ. სოფ. მუხრანში. თავნი ვალი 9,572 მან. 85 კაპ. შემოსატანი გარდასახდი 434 მან. სულ 10,006 მან. 85 კაპ.

ჩერქეზოვისა, მართა რომანის ასული: სახნავი და სათიბი ადგილები და ტყე ზომით 165 დესეტ. 296 ოთხ კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. და მაზრას აგარაკს ტბისა და დიდს. და პატარა ენაგეთს. თავნი ვალი 1441 მ. 44 კ. შემოსატანი 151 მან. 8 კ. სულ 1592 მ, 52 კ:

ხმიადოვი, ვასილი ეფრემის ძე: სახნავი ადგილები ზომით 148 დეს. 412 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბერ. გორის მაზრას სოფელთ: ზემო და ქვემო სობისსა და გდულეთს. თავნი ვალი 5828 მან. 5. კაპ. შემოსატანი 264 მან. 40 კაპ. სულ 6092 მან. 45 კაპ.

ბარათაშვილისა, ბარბარე გიორგის ასული: სახნავი და საძოვარი ადგილები და ტყე, ზომით 196 დესიატინა 840 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილ. გუბერ. თიონეთის მაზრას, სოფელ ვიძატხევს. თავნი ვალი 3923 მან. 37 კაპეიკი, შემოსატანი 179 მანათი 60 კაპეიკი, სულ 4102 მანეთი 97 კაპეიკი.

მუხრან-ბატონი, ესტატე დავითის ძე (ივ. გ. პოლტარაცკი): სახნავი და საძოვარი ადგილები, ზომით 287 დესეტ. 500 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის მაზრას, სოფ ოქროყანაში. თავნი ვალი 2477 მან. 85 კაპ. შემოსატანი 153 მან. 80 კაპ. სულ 2631 მან. 65 კაპ.

ვახვახიშვილი, ზაქარია ივანეს ძე: სახნავი და საძოვარი ადგილები, ბაღი და ტყე, ზომით 146 დესეტინა 2351 ოთხ-კუთხი საჟენი ტფილისის გუბერნიაში თელავის მაზრას, სოფელ კურდღელაურში. თავნი ვალი 3969 მანეთი 9 კაპ. შემოსატანი 179 მან. 60 კაპ. სულ 4148 მან. 69 კაპ.

ჯანდიერი, ბესარიონ დიმიტრის ძე: ორი ხეხილიანი ბაღი და სამოსახლო ადგილები ზომით 1 დესეტინა 1220 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიაში თელავის მაზრას, სოფ. ვაჩნაძიანში. თავნი ვალი 700 მან. შემოსატანი გარდასახადი 28 მან. 58 კაპ. სულ 728 მან. 58 კაპ.

ავალიშვილი, ანტონ მიხეილის ძე: სახნავი ადგილები და ხეხილიანი ბაღი ზომით 44 დესიატ. ტფილისის გუბერ. გორის მაზრას, სოფ. ბრეთში. თავნი ვალი 2000 მ. შემოსატანი 63 მან. სულ 2063 მ.

ჯამბაკურიან-ორბელიანი, ივანე კონსტანტინეს ძე: სახნავი, საძოვარი, სამოსახლო ადგილები და ტყე. ზომით 575 დესეტ. 480 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერ. და ბორჩალოს მაზრას, სოფ. მუსაფრიანში და ტანზიას. თავნი ვალი 7356 მან. 33 კაპ. შემოსატანი 323 მან. სულ 7684 მან. 33 კაპ.

ჩოლაყაშვილისა, ერასტი ზაალის ძისა: სახნავი, საძოვარი, სათიბი ადგილები და ტყე, ზომით 3561 დესიატ. 200 ოთხ-კუთხი საჟ. ტფილისის გუბერნიასა, სიღნაღის მაზრას, სოფ. ჰიაურში. თავნი ვალი 76,582 მან. 74 კაპ. შემოსატანი 3404 მან. სულ 79,986 მან. 74 კ.

ავალიშვილი, მიხეილ მიხეილის ძე: სახნავი ადგილები და ხეხილიანი ვენახი, მიწა ზომით 27 დესიატ. ტფილისის გუბერნიასა და გორის მაზრაში, სოფ. ბრეთში. თავნი ვალი 1,500 მან. შემოსატანი 49 მან. 78 კაპ. 1549 მან. 78 კაპ.

ვაჭრობა წესდების მე-18 § ძალით დაიწყება ზემოხსენებულ ვალის ჯამიდამ, რომელზედაც ზედ მივა დარჩენილი ფული სახელმწიფო და საერო (земскій) გარდასახადისა. თავნი ვალის გადაწყვეტა შეიძლება ბანკის გირაოს ფურცლებით მანეთით მანეთზედ; აგრეთვე შეიძლება ბანკის ვალი გადავიდეს მამულების მყიდველზედ. ვადაზედ შემოსატანი ფული და ძველი დარჩენილი-კი (недоимка) უნდა შევსებული იქმნას ნაღდის ფულით.

თუ თორმეტ დეკემბერს დანიშნული ტორგი არ შესდგა, ბანკის წესდების მე-21 § ძალით დაინიშნება უკანასკნელად 30 დეკემბერსამა 1887 წელს.

მე-16 § თანხმად მოვალეს შეუძლიან დარჩენილი ფული სარგებლით და სხვა ხარჯის შევსებით შემოიტანოს ერთის დღის წინად ვაჭრობამდე. (3—2)

ისყიდება

წიგნის მაღაზიაში: ტფილისში ჩარკვიანთან, სემინარიის პირ-დაპირ, ლორის-მელიქოვის ქუჩაზე; გრიქუროვთან, ალექსანდრეს ბაღის პირ-და-პირ, კუკიის ხიდის ყურთან, და ქუთაისში ქილაძესთან.

ამ ახლო ხანებში დაბეჭდილი წიგნი (მხოლოდ 200)

დასტურლამალი

მეფის ვახტანგ მეექვსისა

გამოცემული პეტრე უმიკაშვილის რედაქტორობით, ტფილისს 1886 წ.

ფას 1 მან. 25 კაპ.

ტფილისს და ქუთაისს გარეშე ადგილებიდამ მსურველთ შეუძლიანთ პირ-და-პირ თვით გამომცემლისაგან დაიბარონ მოხსენებულ ფასად გასაგზავნის ხარჯის დაუმატებლად ამ ადრესით: Въ Тифлисъ. Петру Іосифовичу Умикову. Около Анчисхатской церкви въ д. Гвиніевой.

დაიბეჭდა და ისყიდება ტფილისში: გრ. ჩარკვიანისა და გრიქუროვის წიგნის მაღაზიებში, გორში—თვით ავტორთან და ქუთაისში—ქილაძის მაღაზიაში

ორი მოთხრობა

ს. მგალობლიშვილისა

I მეურვეაზე

II დიდ ზალაში

ფასი ორი შაური.

Доз. цен. Тиф. 12 ноября 1887 г. Типографія „Кавказское Обозрѣніе" (Н. И. Френкель) Гол. Проспектъ д. Шабурова. რედაქტორ-გამომცემელი ილია ჭავჭავაძე.